

פניני הצדיקים

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

מיטב השידורים
מגדולי הרבנים
 ללא פרסומות
 ללא חדשות
 ללא פוליטיקה.

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במייל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

הרה"ק רבי יצחק אייזיק יהודה יחיאל מסאפרין שבקאמארנא זצ"ל- נולד בסאמבור (עיר המחוז של הכפר סאפרין) ב-כ"ה שבט ה'תקס"ו (1806) לאחר שנים רבות של צפיה להוריו ולאחר שאביו הגיע לשנות העמידה. בהיותו כבן שתיים-עשרה שנים התייתם מאביו. התחיל ללמוד ביחידות את ספר הזוהר הקדוש וכתבי האריז"ל מגיל שש והיה בקי בהם עוד בטרם נכנס לעול תורה ומצוות. גאון בנגלה ובנסתר. בהגיעו לחוזה מלובלין הציע הצדיק את בת זוגתו לחמיו באומרו שהחתן יאיר את העולם. כשקרא החוזה מלובלין את התנאים, אמר מספר פעמים 'עלי הכהן' ולא הובנו דבריו רק לאחר פטירת הצדיק ביום פטירת עלי הכהן. לאחר נישואיו למד מספר שנים בהתבודדות בפינטשוב. גאון אדיר בנגלה ובנסתר. עזר רבות לעניים, עודד נשברי לב. בשנת ה'תקצ"ב עבר לעיר קאמרנא ושם הקים ישיבה והרביץ שם תורה לאלפים. בעל רוח-הקודש. אלפים שיחרו לפתחו ונושעו.

העיד על עצמו (במגילת סתרים) שבהיותו כבר כבן שנתיים עד חמש השיג מראות נפלאות ואף את רוח-הקודש. דודו בירך ממנו שיסתלק ממנו רוח-הקודש עד גיל שלושים כיוון שמדרגות אלו מזיקים לו בגיל זה לעבודת הבורא. בהיותו כבן שלושים סירב לדודו להחזרת המדרגות. נפטר ב-י' אייר ה'תרל"ד (1874) לאחר חצות לילה. ביום פטירתו נשאל ע"י נכדו מדוע הוא רועד בכל גופו. וענה כי בקרוב יצטרך לתת דין וחשבון לפני הקב"ה. **בהלוויתו ירד שלג כבד על אף שמדובר באמצע הקיץ.** ציונו בקאמארנא ואוהל נבנה על ציונו. חי כ-68 שנים. בנו, ר' אליעזר צבי המשיך דרכו.

אביו: הרה"ק רבי אלכסנדר סנדר (בעל המעשה שלום' ר' יצחק הוא בנו יחידו).
אימו: הרבנית חנה (בת הגה"ק רבי יעקב משה). **אשתו:** הרבנית גיטל (נישא בשנת ה'תקפ"ב עם בתו של הרה"ק ר' אברהם מרדכי הורביץ מפינטשוב). **מרבותיו:** דודו, רבי צבי הירש מזידיטשוב. אביו, ר' אלכסנדר. סבו, בעל הפרי חיים, ר' משה צבי מסאווראן.
חברותא: ר' שלמה יוסף מסטאשוב. **ילדיו:** ר' אליעזר צבי מקאמרנא, הרבנית הינדא שרה (אשת ר' מנשה יעקב קלינבערג אביהם של אדמור"י בית זאלושץ). **מספריו:** **היכל הברכה-** על התורה **יעשירית האיפה-** פירוש על תורת כהנים **מצוות העומר-** ביאור עפ"י הסוד **פני זקן-** פירוש על סדר שקלים ירושלמי **ינדבת פי-** על מסכת קינים **דרך אמונה-** על י"ג עיקרי אמונה עפ"י הסוד **ינצר חסד-** על מסכת אבות **יארם ישר-** סגולת ותפילות לזמן מגיפה **ינתיב מצותיך-** אמונה ומוסר **אוצר החיים-** על תרי"ג מצוות **מעשה ארג-** על ירושלמי סדר זרעים וטהרות **יעצי עדן-** על כל המשניות **יכתם אופיר-** על מגילת אסתר עפ"י הסוד **יזוהר חי-** פירוש על הזוהר הקדוש **מגילת סתרים-** תולדות חיי **מעשה השם שלחן הטהור-** על שו"ע אורח חיים.

בעת שנקרא בנו של רבינו, הגאון הקדוש 'שר בית הזוהר', ר' אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל ה'דמשק אליעזר', להתייצב לצבא, והיה צריך להתייצב ברידיק הסמוכה לקאמרנא, ונכנס להתברך אצל אביו- רבינו. ברכו אביו הקדוש שלא יאונה לו כל רע ולא ייקחו אותו לצבא, ונכנס אחריו עוד בחור אחד מחסידי קאמרנא שנקרא להתייצב גם כן עימו באותו העיר ובאותו הזמן, והתחנן לפני רבינו, שיבטיח לו גם כן שינצל מציפורני הרשעים, ועל כך אמר לו רבינו הקדוש: "בעזרת השם יחד עם בני תשתחרר מעבודת הצבא". כשהתייצבו שניהם לפני הרופאים הוכרו כבריאים וכשירים לשרת בצבא, והיה שם נציג הצבא מקאמרנא, וראה, שברצונם לקחת את בן הרב לצבא, השליך עצמו על הארץ וצעק, שירחמו עליו שישחררו את בן רבינו מהצבא, שמפחד שרבינו הקדוש ישרוף אותו בהבל פיו, ובכה וצעק שמוכרחים לפני משורת הדין לעשות את הדבר הזה, אנשי הצבא, שראו זאת קרעו את הדף מהספר, שהיה כתוב בו שכן רבינו כשיר לצבא, ובאותו הדף מהצד השני היה כתוב, הבחור השני שבא עימו מקאמרנא, ויצאו שניהם לחופשי, כהבטחת רבינו.

יפר הרה"ק ג' ישראל דוד ניוואנער: זקן זקני היה עשיר. פעם אחת נסע בימות החורף לקאמרנא לרבנו הקדוש, וכיוון שלא באו אז חסידים לשב"ק, היה בית הצדיק ריק מכול, והביא איתו זקן זקני עגלה מלאה כל טוב, עצים ומיני מאכל. כשראה הרה"ק מה שהביא, אמר לו: "החייט אותי, איזה ברכה אתן לך?". אמר לו זקני: "אריכות ימים". אמר לו הרה"ק: "תחיה מאה וחמש שנים". וכן היה, שחי מאה וחמש שנים בדיוק! כשהיה בן מאה ושנים שנה חלה בחולי הריאה רח"ל, וביקר אצלו הרופא. כשראה הרופא, שהוא בן מאה ושנים, רמז כמי שאומר, הלא הוא זקן כל-כך, אמר זקני: "לא, לא, יש לי לחיות עוד שלוש שנים".

הרה"ח ר' שלמה יוסף קרא ז"ל, מחסידי קאמרנא, היה מחשובי הנגידים במונקאטש, ומסופר כי פעם קם לו מתחרה גוי, שפתח חנות בגדים מפוארת מול בית מסחרו המפואר, והלה הצליח למשוך את רוב הקונים שלו. לאחר שאשתו הפצירה בו, נסע אל רבנו לפורים, להזכיר את הצרה שהייתה לו. כשישב הצדיק בסעודת פורים, והייתה בדיחא דעתיה. נענה ואמר: "שלמה יוסף, עליך להעמיד כמה מדות גדולות של מי דבש עכשיו, כי כעת הייתה מפלה גדולה לאותו גוי שהתחרה עמך, כי ירה בעצמו ונהרג". ואכן כשחזר לביתו, נודע לו, כי באותה שעה שרבנו א"ל מה שאמר, היה המאורע המופלא הזה, כן יאבדו כל אויבך ה'.

יפר הרה"ק מהרח"י מקאמרנא: כאשר היה רבנו אחר נישואיו, נסע פעם דרך אפאטש הסמוכה לעיר קליינווארדיין בהונגריה, והתאכסן בבית יהודי אחד, שהציע בשבילו מטה נקיה עם סדינים חדשים, מיד בשכבו הרגיש רבנו, כי המצע אינו בחזקת טהרה, לא ידעו אנשי הבית את פשר הדבר, כי לא השתמשו במטה הזאת משכבר הימים, עד שנזכרו שלפני ארבעים שנה שכבה עליה עו"כ. מכיוון שנודע להם, שרבנו הוא בעל רוח הקודש, התחילו מביאים אליו פדיונות ופתקאות, אז התחיל בהונגריה ראשית התגלותו.

האדמו"ר הרב דוד טברסקי זצ"ל מטאלנא - נולד כבן שישי בשנת ה'תקס"ח (1808) בצ'רנוביל. נקרא על שם סבו (מצד אמו) ר' דוד לייקס. עוד בצעירותו ספרו אודות חריפותו ופיקחותו. לאחר פטירת אביו בשנת ה'תקצ"ז (1836), החלו כל שמונת בניו לשמש באדמו"רות. בתחילה קיבל רבינו את הנהגתו של אחיו רבי אהרן טברסקי, אך לאחר כעשר שנים פנו אליו חסידים שיקבל על עצמו אדמו"רות, ואף אמו ציוותה עליו לעשות כן. לאור זאת, החל לכהן כאדמו"ר בוואסילקוב הסמוכה לקייב וחסידים רבים נסעו לחצרו, שם ישב במשך כ-15 שנים. נחשד על ידי השלטונות במרידה וסבל מרדיפות בעקבות מלשינים שקנאו בו. בשנת ה'תרי"ב (1851) עבר לטאלנא שבדרום אוקראינה. ייסד את חסידות טאלנא והיה האדמו"ר הראשון שלה. שם גדלה חצרו ואלפי חסידים נסעו אליו. נהג לנסוע מעיירה לעיירה ולחזק את היהודים. מסופר כי הגיע לאודסה שהייתה עיר של משכילים- הפך אותם למאמינים. **בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בניסים.**

בשנת ה'תרל"ח (1878) עבר לגליציה והתגורר בברודי. לאחר כשנה וחצי חזר לאוקראינה. רבינו ביקש מחסידיו לבוא לשבת שלפני הבר-מצווה של נכדו (וממלא מקומו). בשבת זו קראו בתורה את פרשת אחרי מות. רבינו הקפיד תמיד לא לעלות לתורה בשבת זו. בפעם זו ביקש לעלות לתורה ואכן באותו יום התבקש לבית-עולמו. נפטר ב-י' באייר ה'תרמ"ב (1882). ציונו בטאלנא. חי כ-74 שנים. נכדו רבי מנחם נחום, הוכתר לממלא מקומו. גם בעיר זו סבל מהלשנות והאוהל על קברו הוסר בצו השלטונות מפני שהיה מפואר מדי.

אביו: האדמו"ר ר' מרדכי טברסקי (המגיד מצ'רנוביל). **אמו:** מרת פייגא (בת ר' דוד לייקס תלמיד הבעל שם טוב ושימש כרב בעיר באר). **סבא (מצד אביו):** האדמו"ר ר' מנחם נחום מצ'רנוביל (בעל 'מאור עיניים'). **סבתא (מצד אביו):** מרת שרה (נכדת ר' יצחק שפירא, רב בלובלין). **סבא (מצד אמו):** ר' דוד לייקס. **מרבותיו:** ר' יעקב ישראל מצ'רקס (אחיו), ר' אברהם יהושע השיל מאפטא (האוהב ישראל). **אשתו:** מרת ינטע דבורה (בת ר' ישראל אברהם מצ'רני-אוסטראה בן ר' זושא מאניפולי וחתנו וממלא מקומו של ר' זאב וולף מצ'רני-אוסטראה. בגיל 5 התארס ובגיל 13 נישא). **בנו:** ר' מרדכי (נפטר בחיי אביו בשמת ה'תרל"ז [1878]). מספר בנים נולדו לו בעיר וואסילקוב ונפטרו סמוך ללידתם). **מתלמידיו:** ר' מרדכי דב מהורניסטייפול (בן אחיינו). **בנותיו:** מרת חיה (נישאה לר' מנחם נחום טברסקי מטריסק בריסק), מרת שיינדיל (נישאה לר' מנחם נחום טברסקי משפיקוב), מרת ציזע (נישאה לר' חיים מאיר הלפרין מברדיצ'ב ובזיווג שני נישאה לר' מרדכי טברסקי מרחמסטריווקה). **מספריו:** **ימגן דוד** - על התורה • **ברכת דוד** • **קהלת דוד** - על התורה • **כנסת דוד** - ליקוט דברי תורה וסיפורים אודות הצדיק.

פעם רבינו נסע דרך למקום מסוים, וביקשו ממנו שיקדש את בית החיים וכבר היה מאוחר ורבינו מיהר ולא יכל להתעכב זמן רב. שאל רבינו: "מי היה הנפטר האחרון?". הצביעו לעבר הציון ורבינו ניגש לשם ואמר: "הרי הנפטר האחרון זה יחוס, ומה אכפת לו להיות מיוחד שנה?!". לא הבינו את דברי רבינו אולם באותה שנה לא נפטר שום אדם באותו עיר ורק אז הובנו דבריו. (כ"ק מרן אדמו"ר מהרי"ט מרחמיסטריווקא זצוק"ל מוצש"ק פ'א אמור ה'תשנ"ה "מעין הברכה", ניסן תשס"ג, עמ' ל')

פעם הגיעו לפני רבינו אב ובנו והם היו אנשים פשוטים, וביקש האב ברכה עבור בנו שנקרא לזימון לצבא שישתחרר ולא יגייסו אותו. הביט רבינו בפניו הבחור שהיה גבוה קומה ורחב מידות, בריא וחזק ושאל: "האם למדת בחי"ך?". ענה הבחור: "לא", שאלו שוב רבינו: "אבל מעט תורה, אתה יודע?". ענה הבחור: "לא", ושאלו עוד: "ולהתפלל, אתה יודע?", וענה שוב הבחור: "לא", ואמר לו רבינו: "שתהיה לך נשיאת חן אצלם כמו שנשאת חן בעיניי". וכך היה שלמרבה הפלא הרופא הצבאי שבדק אותו פסל אותו מגיוס נתן לו מסמך המשחרר אותו משירותו הצבאי (הרה"ח ר' נחום גולדשמיט ז"ל).

○ יפר הגה"צ רבי משה אהרן שטרן זצ"ל: "הכרתי יהודי באנגליה אשר שמו רבי גרשון שוורץ, שהיה זקן מופלג ונפטר בגיל מאה ואחת עשרה שנה! וכששאלוהו: "במה הארכת ימים?". סיפר להם שזכה לאריכות ימים מברכתו של כ"ק האדמו"ר רבי דוד טברסקי מטאלנא זצ"ל. ומעשה שהיה כך היה: כאשר היה ילד קטן בגיל שש שנים, התעוררה בבית הכנסת אשר בו התפלל, **שאלה בכשרות ספר התורה.** קרא לו רבינו לבא ולראות את אותה האות... ומתוך שאמר את האות הנכונה הכשירו את ספר התורה להמשיך לקרוא בו. או-אז פנה אליו רבי דוד מטאלנא ואמר לו: "**כשם שאתה הסבת לי עונג ונחת רוח שהספר תורה כשר, כך אני צריך לשלם לך כגמולך הטוב. והנני מברך אותך שיהיו לך חיים טובים ובריאים ואריכות ימים!**". וסיפר האיש שמעולם לא הלך לרופא... (בית ומנוחה)

○ יפר הרה"ק מהר"י מפשווארסק זצ"ל: הרה"ק רבי דוד מטאלנא זצ"ל נהג לומר דברי צחות, פשוטם כמשמעם. פעם שאלו אחיו הרב המגיד מטריסק על דרכו בזה, ואמר לו רבי דוד: "**איני אומר דברי צחות, אני אומר רק את האמת!**". שאלו אחיו: "הלא כשהיינו ילדים עברנו פעם ליד מקום מסוים, שעמד שם בית באמצע הבניה, הכתלים היו עומדים, אבל לא היה לו חלונות ופתחים, ונכנס שם אחד לעשות שם את צרכיו, ואז אמרת לי: '**ראה מאמר העולם- האחד בונה, והשני מתגורר!**' מה היה זה, לא דברי צחות ממה שנהגים העולם?". ענהו הרה"ק רבי דוד: "נו, נו, לך תברר מה נעשה שם היום בבית ההוא". הלך וברר, ונמצא שאכן לאחרונה קנה האיש הנ"ל שנכנס לעשות את צרכיו, את הבית הנ"ל, והוא מתגורר שם. (מפיהם ומפי כתבם, ח"א, עמ' מ"ג)

הרב הלל ליכטנשטיין מקולומביה זצ"ל- נולד ב-י"א כסליו ה'תקע"ה (1814) בעיר ווטס (מחוז פרשבורג צ'כסלובקיה). כבר כבר במעליו יתנכר נער ובנערותו נכנס ללמוד בישיבתו של ה'חתם סופר' שהיללו ואמר כי מלא על כל גדותיו בש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים, שכלו צח ומצוחצח ועוד קודמת יראתו לחכמתו כי רבה. נודע כי היה אוכל חתיכת לחם בבוקר ובזה למד 14 שעות. אחר נישואיו ישב בעיר גאלאטא ולאחר חמש שנים שהקציב חותנו לשבת על שולחנו דחקו בו חבריו לנסות את מזלו במסחר אולם רבינו במקום להסתחר העדיף ללמוד בביה"מ והבינו שאינו יכול לעשות כן. והתקבצו אליו רבים ללמוד תורה ויראה ומוסר. בלילה לא היה לו שמן ולמד לאור הלבנה עד שחלה בעיניו כמעט לידי עיוורון ונסע לדרוש ברופאים בוונה והזהירו אותו שלא ילמד עוד ולא יעיין בספר והחליט שמוכן לאבד את מאור עיניו ובלבד שלא יתבטל מלימוד והפלא היה שמאז התחזקו אור עיניו ועד יום פטירתו לא הצטרך אפילו למשקפיים.

בשנת ה'תר"י (1849) שלחו אליו כתב רבנות מק"ק מארגרטין, ואחר כמה שנים שישב שם באו שליחים מקלוגבורג שיבוא לכהן בעירם. אולם לא ארבו לו הימים שם, כי העלילו עליו עלילות אצל המלכות, והוצרך לברוח משם ונסע לעיר גראסווארדיין ללא כל, חיש מהר התאספו נכבדי העיר ועשו כל השתדלות לסעודו ותמכו ולאחר מכן שוב חזר לכהן כאב"ד במארגרטין. והנה נודע לו כי הגאון ר' אהרן צבי שוסבורג (בעל שו"ת מהרי"א"ץ) ירד מנכסיו והצטער מאוד, וביקש שישמש בעיר סיקס כאב"ד. אולם אנשי העיר ביקשו שרבינו יכהן שם והוא בהסכמת אנשי עירו החליף ונתן לר' אהרן צבי לשמש כאב"ד במארגרטין. לאחר מכן התקבל לכהן בעיר הגדולה קולומביה. גאון בנגלה ובנסתר. תפילתו הייתה מופלאה. סיפר חתנו בעל 'לב העברי' שפעם היה רבינו חולה במשך שמונה ימים מתפילה אחת אשר בה כמעט יצאה נפשו בדברו. בשנת ה'תרנ"א ליל י' אייר אור ליום ב' אמר לסובבים שעוד שש שעות יתבקש לעולם שכולו טוב. ואכן בשעה השישית י' אייר ה'תרנ"א (1891) נפטר. חי כ-77 שנים. ציונו בקולומביה.

לפרט כי בטוב סחרו
לא יכבה נרו
אדומו"ר הרב ר' הלל
בעהמח"ס עת לעשות
בהרב מוהר"ר ברוך
בענדיט זל"ה
מילידי עיר וועטש
שימש בכתר הרבנות
פה עירנו כ"ד שנים
נ' י' אייר כ"ה לספידה
תרנ"א תנצב"ה

ניסח הסגב המקוריות

אביו: ר' ברוך בנדיט (אב"ד ווטס). **אמו:** מרת ליבא (מצאצאי ר' מרדכי יפה מח"ס 'הלבושים').
אשתו: מרת רייזל (בת ר' דוד בן ר' קלונימוס מגאלאטא). **חתנו:** ר' עקיבא יוסף.
מרבתי: אביו, ר' ברוך בנדיט. מרן ר' משה סופר (ה'חתם סופר- רבינו היה תלמידו המובהק). **מספריו:** עת לעשות- ספר מוסר •משכיל אל דל- דרשות (4 חלקים) •אבקת רוכל •מקרי דרדקי (ב' חלקים) •שו"ת בית הלל.

הרב הלל בן ליבא בעל
המחבר ספר הקדוש עת
לעשות ששימש בכתר
הרבנות פה עירנו
כ"ד שנה
(ניסח ה) (ועדית)

רבינו נודע כפועל ישועות בסביבתו הקרובה והרחוקה. אומנם היה נזהר מלהשתמש בקבלה מעשית ובקמיעות, אך תפילתו הזכה ותחינותיו לפני קונו עשו פרי. ברכותיו לא שבו ריקם. כשבאו להזכיר לפניו חולה או מקשה לילדת, היה מברר את שם שמו ושם אימו, ושואל על התנהגותו בענייני יהדות ושמירת התורה ומצוות, מבקש ממנו לקבל על עצמו קבלה טובה ולתקן את הדרוש תיקון, אז היה מעתיר בתפילה ומברך. תפילת צדיק עשתה רושם, להיפקד בדבר ישועה ורחמים. הדבר היה ידוע ומפורסם, שלפני בואו של רבינו למארגרטין מתו שם ל"ע הרבה נשים, שהיו מקשות ללדת רח"ל ומאז שקבע את מקומו שם, לא הייתה אישה מקשה ללדת בכל העיר וסביבותיה.

פעם הזכירו בפני רבינו שם חולה שהרופאים נואשו מחייו וקצבו לו שעות ספורות בלבד. רבינו ביקש מבני המשפחה לקבל עליהם קבלות חיזוק בשמירת התורה והמצוות, לאחר מכן צירף את ברכתו מעומק הלב שיחלים וישוב לאיתנו. הברכה התקיימה והחולה הבריא שלא כדרך הטבע. לאחר זמן הגיעו בני המשפחה להודות לרבינו, שבכותו התרפא החולה. רבינו אמר בענותנותו: אין זה כוחי, אלא שמי הלל הוא הגורם, שהוא ראשי תיבות: "הרפא לְשִׁבְרֵי לֵב" (תהילים קמ"ג).

פעם אחת הזדמן רבינו בימי חג הסוכות לאחת העיירות. הרב חיפש סוכה כשרה להיכנס לתוכה. בתוך כך שמע קולות מריבה. רבינו פנה לשם וראה נער צעיר מגונן על סוכה שבנה כשחבריו מנסים להפיל אותה. כשנוכח רבינו שהסוכה כשרה ביקש מהנער רשות להיכנס וְלְשַׁבֵּת שם כדי לקיים מצוות סוכה כדת, והנער הסכים. שאל רבינו את הנער: "במה אברכך?" - "באריכות ימים". הבטיח לו רבינו, שיחיה 120 שנה, וזרעו לא ימותו בחייו. ברכת רבינו התקיימה במלואה. כשהגיע לגיל 120 שנה מיום ליום, הסתלק לעולמו. שעה קלה לאחר מכן נפטר בנו, שגם הוא היה זקן מופלג ושבע ימים.

גם בעמוד החסד נודע למשגב, ובזה הלך בעקבות אביו הגדול הגאון הקדוש רבי ברוך בנדיט צצוק"ל, שכל ימיו נתן צדקה בסכומים אדירים. רבינו כיתת את רגליו וחיזר על פתחי נדיבים להציל תלמידי חכמים מהתמוטטות. החזיק משפחות רבות על חשבונו. השיא בני עניים תלמידי חכמים, יתומים ויתומות. גם אחרי נישואיהם המשיך להחזיק כשכל מחסורם עליו. במשך השנים, עברו תחת ידיו סכומי עתק. מכל רחבי המדינה שלחו אליו כספי צדקה ופדיונות. עם כל זה, לעצמו ולבני ביתו לא נהנה מהכספים אפילו שווה פרוטה. כמה פעמים אירע, שכאשר בביתו שרר דוחק גדול, ביקשה זוגתו שילווה מהצדקה לפחות עבור מלח, ולא הסכים. כל ימיו חי בדוחק. נהג לבקר את כל החולים בעירו, כשאינו חס על זמנו וטרחתו. בביקורו הפיח רוח חיים בחולים ובמשפחותיהם, ששמחו על הכבוד הגדול שזכו לו. בביקוריו היה מדבר על ליבם ומעודדם ומרעיף עליהם מילות חיזוק והתעוררות ומברך אותם בברכת החיים.

הגאון הרב יוסף תאומים זצ"ל הידוע כפרי מגדים - נולד בשנת ה'תפ"ז (1727) בכפר שטריץ שליד לבוב בפולין. עם לידתו עברו הוריו ללבוב. בילדותו לא היה מחונן בכישרונות. בשנת ה'תק"ד (1744) עבר להתגורר בקומארנו, שם נישא ולאחר מכן במשך עשר שנים שימש כ'מלמד' (וניצל את שעותיו הפנויות לכתובת ספריו). בשנת ה'תקכ"ז (1767) עבר לברלין לבת-המדרש של ר' דניאל יפה וביקש לשבת שם כדי לחבר את ספריו (מאחר ושמו יצא לתהילה, רבים פנו אליו לדין תורה והפריעו לו מלימודו וכפי **תיאורו שאין לו פנאי אף לבלוע רוקו**, ולכן עשה עצמו כלא מבין את טענותיהם והניחוחו).

בשנת ה'תק"ל (1770) נפטר אביו והוא התבקש למלא את מקום אביו בלבוב אולם הוא סירב בנימוק שהוא עסוק בכתובת ספריו ובשנת ה'תקל"ד (1774) נענה לבקשתם והתמנה לדיין, מגיד מישרים ומורה צדק בלבוב. בשנת תקמ"א (1781) התמנה לרב ואב בית דין בפרנקפורט על האודר, בה כיהן אחת עשרה שנה. גם לאחר שהתפרסם כאחד מגדולי הדור, נהג לבקש שלא יפסיקוהו בדרשתו בשאלות וקושיות, כדי שלא יתבלבל. שקדן ומתמיד גדול, וכמעט לא פסק פומיה מגרסה. ענוותן מופלא. גם כשהיה ראש ישיבה ורב עיר נהג לחתום 'יוסף מלמד' (על ששימש בעברו כמלמד תינוקות) בלבד. חריף, בקי ודייקן שאין כמותו. נפטר ב-י' באייר ה'תקנ"ב (1792). חי כ-65 שנים. ציונו בפרנקפורט על האודר.

אביו: ר' מאיר (שימש כדיין, מגיד מישרים ומורה צדק בלבוב). **מרבותיו:** אביו, ר' מאיר. **מתלמידיו:** הגאון ר' שמחה ויטלש (אב"ד בברקא). **מספריו:** **פרי מגדים** - על ש"ע או"ח ויו"ד **יראש יוסף** - חידושים על מסכתות **יפורת יוסף** - חידושים על מסכת יבמות וכתובות **גינת ורדים** - 70 כללים בתלמוד **יתבת גמא** **ישושנת העמקים** **ספר נטריקן** **ינועם מגדים** - ביאורים ומנהגים על סדר התפילה **יהגיון לב** **ספר המגיד** - פירושים, הפטרות ודרשות לשבתות ויו"ט **יאם לבינה** - שורשים בלשון הקודש **מתן שכרן של מצוות** - חקירות בעניין שכר ועונש

כאשר רבינו אחרי שבע שנות ישיבה בלבוב התקבל כאב"ד ור"מ בפרנקפורט, לכבוד המאורע הזמין לעצמו קפוטת חדשה, מכיון שהיה יושב על התורה בבית המדרש עד שעה מאוחרת בלילה, וכל רגע היה יקר בעיניו מפז, השאיר הגאון ביד אשתו הרבנית סכום כסף לצורך תשלום שכר העבודה לחייט, ברגע שהלה יביא את הבגד המוכן. בבואו הביתה באישון לילה לאחר שהרבנית כבר עלתה על יצועה לישון, הבחין בקפוטת החדשה שהייתה מונחת על השולחן.

רבינו חשש שמא היא עדיין לא שילמה ויש בזה משום איסור דאורייתא "לא תלין פעולת שכיר" וגם איסור לחייט שהכשילו, אך את הרבנית לא רצה להעיר משנתה כדי לשאול אותה. סגר אפוא את הדלת ויצא בחשכת הלילה לחפש את החייט, כשמצא את בית החייט רעד הלה בכל איבריו מרוב התרגשות כשהוא תמיה: "מה עושה רבינו בביתי בשעה מאוחרת זו?" הרגיעו הגאון והסביר לו את החשש שכרסם בלבו. **ופניו אורו בשמעו מפי החייט שהרבנית שילמה כבר את שכרו.**

● **יפר האדמו"ר הגאון ר' יוסף גרינוואלד מפאפא**, שכאשר רבינו הדפיס את חיבורו, הוא נסע בעצמו למוכרו ללומדי התורה, אולם לצערו הרב לא היו קונים רבים, והייתה לו חלישות הדעת מזה. יעצו לו חסידים שיסע למגיד הק' ר' יחיאל מיכל מזלוטשוב ואכן שמע לעצתם ונסע לצדיק כשהגיע אליו, סיפר כי יגע הרבה על חיבורו ועתה אין קונים אותו, ולקח המגיד הק' הספר והביט בו ואמר שהכתוב הוא תורה לשמה ושהזכירו בשמים שיוורו הלכה למעשה מתוך חיבורו, וכששמעו זאת, רבו הרוכשים והלומדים בספרו. (תולדות יחי יוסף). וכן הגה"ק ר' שניאור זלמן מלאדי, האדמו"ר הזקן ובעל התניא זי"ע אמר: "מכריזים ברקיע כי הלכה כפרי מגדים".

● **יפר כ"ק מרן האדמו"ר ר' ישכר דב רוקח (הזקן) מבעלז:** כ"ק אבי זי"ע (מרן האדמו"ר ר' יהושע רוקח) הרים פעם על נס את ה'פרי מגדים', והיה הדבר אצלי לחידוש, והוא הרגיש בכך ואמר לי: "מהו הרבותא אצלך, דע כי בעל ה'פרי מגדים' על ידי יגיעתו בתורה (לימוד תורה לשמה וכן בשל העובדה שלא היה מחונן בכישרונות) זכה למה שזכו הבעש"ט הק' ותלמידיו זי"ע", וסיים כ"ק מרן זי"ע ואמר: "אלמלא שמעתי הדברים בעצמי מפה קדשו של כ"ק אבי זי"ע לא הייתי מאמין".

● **יפר הרה"ק מסקווה:** כשהמגיד מצ'רנוביל האדמו"ר ר' מרדכי טברסקי זי"ע הגיע לאיזו עיר, והיו שם אנשים שרצו לבחון אותו. באותה תקופה רבינו כבר התבקש לבית-עולמו. והיו שם חבורה שלמדו ולא הצליחו להבין איזה 'פרי מגדים', והלכו אליו לשאול את הפשט ואמר שישאירו את הספר אצלו. בבוקר ביאר להם וראו שהסברו כנתינתו מהר סיני ולחנים שברו ראשם, אח"כ מצאו עוד 'פרי מגדים' שהיה קשה, והביאו למגיד הק' והפצירו בו שיאמר להם הפשט, ואמר להם שיש ספרים שהדפיסו שהמחבר רק ציין לעצמו ואח"כ הדפיסו מזה ספר, וקשה לתפוס תמיד מה הייתה כוונתו, אך מכיוון שבאו אליו (להלעיג עליו ולראות אם החסידים יודעים ללמוד). לא הייתה לו ברירה והיה מוכרח להגיע להיכלו של ה'פרי מגדים' ושם ר' יוסף תאומים בעצמו אמר לו מהו הפשט, אבל לא בכל יום מתחשק לו לעשות כן.

הגאון הרב אהרן פפויפר זצ"ל: רב ופוסק. רב קהילת מהרש"א ביוהנסבורג. נולד ב-י"ט בטבת ה'תש"ט (1949). למד בישיבות קול תורה, נתיבות, איתרי, ישיבת הכותל, לייקווד, פונביץ' וחברון לאחר מכן בהיותו כבן 25 שימש כראש-ישיבה בעץ החיים באנגליה. בשנת ה'תש"ם (1980) שימש כראש ישיבה בדרום אפריקה. ייסד את ישיבת מהרש"א בשנת ה'תשמ"ב (1982). הצטיין במידת האמת אנשים כינו אותו "**איש אמת**". הקפיד על קלה כבחמורה ועל שינון ההלכות.

הקפיד לסיים ש"ס אחת לשנה. ריבוי כישרונותיו ויכולותיו האנליטיות הראו שחשב 'כמו מחשב' וכן ניחן בזיכרון פנומנאלי עד שהיו מסכתות שכאשר נשאל היכן נמצא משפט מסוים, היה עונה באיזה דף ובאיזה מספר שורה. לימד את כולם תורה וכל יהודי אצלו היה בן אלוקים ממש. היה מקפיד שלא יעלה לפניו דבר שאינו כדרך ההלכה- הן בכשרות הן בשמירת שבת והיה מקפיד שלא לקבל תרומות ממחללי שבת. ענוותן. שנים רבות נמנע מלבוש מלבושי כבוד למרות שכבר היה בחור בישיבה, היה בקיא בש"ס ושולחן ערוך ומפורסם היה מקושר לגאון הרב יששכר מאיר ראש ישיבת נתיבות ואחיה של אימו כלומר דודו. נפטר בתאונת דרכים ב-י"א אייר ה'תשנ"ג (1993). חי כ-44 שנים.

אביו: ר' יעקב זצ"ל. **אמו:** מרת יהודית. **ילדיו:** הגאון ר' יהודה אריה פפויפר (מו"צ בד"ץ שע"י "שארית ישראל", לשעבר רבה של יוהנסבורג - בדרום אפריקה), ר' מנחם, ר' שלמה, ענת, רותי ונעמי. **מספריו:** **יקיצור שולחן ערוך- הלכות בשר בחלב** • ביאור סוגיות במסכתות פסחים, זבחים, ברכות, שבת.

בספר 'ברכי נפשי' הובא סיפור מופלא עד מאוד על הגאון רבי אהרן פפויפר זצ"ל, שכיהן כרבה של יוהנסבורג בדרום אפריקה. ביושבו פעם בבית הדין של הקהילה, נכנסה לשם כלה, והרב פפויפר נחרד לראותה בוכייה וממרת בבכי. לשאלתו מה אירע, השיבה הכלה, שחתנה הביא לה כמה מתנות, "**ועכשיו התור שלי הוא להביא לו שעון זהב, ואין לי את האמצעים הכספיים הדרושים לכך**".

הגרא"א פפויפר לא חשב פעמיים. הוא הסיר את שעון הזהב היקר של חברת 'אומגה' שהיה ענוד על ידו, ואמר לכלה הבוכייה: "**אתן לך את השעון במתנה, כדי שתביאי אותו לחתנך**". ובעוד הכלה נדהמת מטוב-ליבו, ואינה מצליחה לקלוט את הנעשה, מראה לה הרב פפויפר שהשעון נראה ממש כמו שנקנה אתמול.

הרב מוציא מטלית לניקוי כלי זהב, ומצחצח את שעון 'אומגה' כדבעי, ולאחר שהיה מבריק ממש כמו חדש, איתר באחד הארונות קופסה מפוארת והניח את השעון בתוכה. ארז הרב את החבילה בנייר צלופן מבהיק, ומסרה לכלה, שלא מצאה את המלים כדי להודות לו על מעשהו הנאצל.

בצאתו מבית הדין, התלבט הרב פפויפר בשאלה מה ישיב לרעייתו הרבנית שתבקש לדעת היכן שעון הזהב שקיבל ממנה בחתונתם. הוא החליט **מראש שלא נאה ולא יאה לספר לאשתו על המעשה שאירע לו עם הכלה.** אז מה עושים? - נכנס הרב פפויפר לחנות השעונים של חברת 'אומגה' ביוהנסבורג, וביקש לקנות שעון כמו זה שהיה לו.

המוכר נקב במחיר יקר מאוד, בסך 2,000 דולרים, והרב פפויפר כבר היה מוכן להוציא את הכסף מכיסו, ולשלם. הייתה זו, מצידו, עבודת המידות גדולה עד מאוד, להקריב הון-עתק שכזה כדי לעשות חסד עם כלה ענייה. אבל הגרא"א פפויפר עשה זאת, כמובן, בלב שלם ובשמחה מרובה.

לפתע נשמעת הודעה במערכת הכריזה של החנות המפוארת. הרב פפויפר שומע, ואינו מאמין... "הקונה הנכבד המתכונן עתה לשלם 2,000 דולרים על שעון זהב, מתכבד להגיע להנהלת החנות, ולקבלו חנם אין כסף!". הרב פפויפר מגיע אל לשכת המנהל, ואז מתברר לו ש**רשת חנויות השעונים היוקרתית החליטה להעניק לקונה המיליון שלה את המוצר שביקש לקנות - חנם אין כסף!**

רבה של הקהילה ניצל את המעמד וסיפר, בענווה גדולה, על המעשה שהתרחש בבית הדין. לידע, להודיע ולהיוודע, שסיבת 'הקונה המיליון', איננה הסיבה האמיתית לזכייה הגדולה בשעון הזהב... **קידוש השם גדול היה באותה שעה.**

אם יהודיה הגיעה עם תינוקה לדרום אפריקה, לניתוח מורכב שדרש מיומנות רבה. עם הגיעה ליוהנסבורג, נכנסה אל הגאון רבי אהרן פפויפר, רבה הצעיר של קהילת מהרש"א וראש-הישיבה המקומית, שהשתדל לסייע ולהרגיע, התקשר למנתח ולמרדמים, כדי לברר על אופני ביצוע הניתוח ועל סיכוי הצלחתו. בתוך הדברים התברר, כי כדאי להמתין עוד כמה חודשים עד שלתינוק ימלאו שנתיים.

בחודש אייר ה'תשנ"ג, במוצש"ק התקבל התינוק לבית החולים. היה זה בדיוק בזמן בו היה האפרטהייד בשיאו והגיע גם אל כתלי בית-החולים. הצוות הרפואי הכריז על שביתה, עובדות הניקיון והאחיות התפרצו בזעם כלפי הרופאים והטיחו בהם תרופות ואביזרים רפואיים. המצב היה בכי רע. הרב פפויפר, שראה את המצב, דאג לכל צרכי הניתוח, שהיה אמור להתבצע ביום ד', כשהוא מדגיש כי באותו לילה הוא יוצא מהעיר בשעה 03:00 לפנות בוקר למשך שלושה ימים, **והוא מבקש להתעדכן בשעת חצות של אותו לילה בדבר ההכנות לניתוח.**

האם לא רצתה להטרידו ואמרה כי כאשר ישוב ביום ג' תדבר איתו. תשובתו של הרב הדהימה אותה: "**לא! אני רוצה לסדר את העניין לפני הנסיעה, בן אדם יכול למות כל רגע...**", והוא חזר שוב על הדברים, כשהוא מוסיף: "**אף פעם אל תדחי דברים חשובים**", וסיים את דבריו בברכה לאם ולבנה.

למחרת, הוכתה הקהילה היהודית בהלם והזדעזע העולם היהודי כולו: **הגאון רבי אהרן פפויפר, שאך מלאו לו 44 שנים, נהרג בתאונת דרכים טראגית, והוא בשיא פריחתו.** אותה אישה הייתה האדם האחרון שדיבר עימו. העזרה לניתוח, שאותה סירב לדחות הייתה פעולתו האחרונה עלי אדמות. והאמירה "**אף פעם אל תדחי דברים חשובים**" נותרה מהדהדת בחלל האוויר - ספק צוואה ספק נבואה, שהתגשמה בניסיונות נוראות. תודתנו נתונה לבנו, ר' שלמה הי"ו שסיפק את המידע אודות אביו זצ"ל

אם ראשונים כמלאכים - הרב נפתלי צבי הורביץ מראפשיץ זצ"ל

הרב נפתלי צבי הורביץ מראפשיץ זצ"ל - נולד בחג השבועות בשנת ה'תק"כ (1760) בעיר ברעד. עוד בטרם מלאו לו י"ג שנים כבר סיים את הש"ס. אחרי הבר-מצווה אמר רבו הגאון ר' משולם שאין לו מה ללמדו עוד ואין לו מה לעשות אצלו. לאחר נישואיו התגורר בדוגלא. בהיותו כבן 21 בהמלצת רבו הרה"ק ר' מנחם מנדל מרימינוב התמנה כאב"ד ראפשיץ ולאחר מכן נסע ללז'נסק אצל ה'נועם אלימלך'. בתחילה סירב לקבלו מחמת ייחוסו אולם רבינו בכה והתחנן ואף נפל ארצה מתעלף ודם החל זב מגרונו ור' אלימלך קיבלו ואף רבינו נעשה לתלמידו המובהק. עוד העיד בעל ה'נועם אלימלך' על רבינו שיש לו גילוי אליהו בכל עת שירצה. הרבה לנסוע אל גדולי מצדיקי הדור.

ענותו מופלא. הרבה להסתיר את מעשיו. גאון. בעל רוח-הקודש. גם כשישב בסעודה עם אנשים כשהוא מתענה- בגודל חוכמתו העלים הדבר כ"כ עד ששום אדם לא היה מכיר בזה. וכן היה מתנהג בכל ענייניו וכן הסווה את מופתיו. מימיו לא נשמע ממנו דיבור שיהיה נוטה לצער ישראל. כיהן בראפשיץ שנים רבות ולאחר מכן כיהן בלינסק (מקום רבנותו של אביו), סטריז'וב וסאנוק. בשנת ה'תקע"ה (1815) נפטרו גדולי עולם, ביניהם המגיד הק' מקוזניץ, ר' מנחם מנדל מרימינוב ו'החוזת הקדוש' מלובלין. חסידים רבין חיפשו לעצמם צדיק אליו ילכו ואל רבינו נסעו אלפי חסידים שקיבלו עליהם את מרותו. נפטר ב-י"א אייר ה'תקפ"ז (1827). חי כ-67 שנים. ציונו בפולין עיר לאנצ'וט הסמוכה לרישא.

סבא: ר' יצחק הורוביץ מהמבורג (מצד אמו). **אביו:** ר' מנחם מנדל רובין (רבה של לינסק). **אמו:** מרת ביילא (בת ר' איציק'ל מהמבורג- מצאצאי השל"ה הקדוש). **אשתו:** מרת רבקה גולדהמר (בת הנגיד ר' הירש מדוקלא). **בניו:** ר' אברהם חיים מלינסק, ר' אליעזר מדז'יקוב ור' יעקב מקולביסוב. **חתנו:** ר' אשר ישעיהו רובין (מח"ס 'אור ישע'). **מרבתי:** דודו, ר' משולם איגרא (אב"ד טיסמיניץ), ר' מרדכי בנט, ר' יעקב לורברבוים מליסא (מח"ס 'חוות דעת'), ר' אלימלך מלז'נסק (ה'נועם אלימלך'), ר' מנחם מנדל מרימנוב, ר' יעקב יצחק הלוי הורביץ (ה'חוזת מלובלין'), ר' ישראל הופשטיין (המגיד מקוזניץ). **מתלמידיו:** ר' יצחק אייזיק (ה'חקל יצחק' הי"ד, שימש כאדמו"ר מספינקא), ר' אלימלך מרודניק, ר' חיים הלברשטאם מצאנז (מח"ס 'דברי חיים'), ר' מאיר מאפטא, ר' צבי הירש מרימנוב, ר' צבי אלימלך שפירא מדינוב (ה'בני יששכר'), ר' יעקב צבי יולס מדינוב (מח"ס 'קהילת יעקב'), ר' חנוך הניך מייער (מייסד חסידות אלעסק), ר' ישראל דוב בער גילרנטר (רבה של סטאפטשעט, סטריז'וב ויאשינצה), חתנו, ר' אשר ישעיהו רובין. **מספריו:** **יאילה שלוחה זרע קודש-** על התורה ועל המועדים • **אמרי שפר יעשר צחצחות-** דברי חסידות • אהל נפתלי.

פ עם יצא רבינו אל החצר בחורף, ובשל הקור הגדול הביאו עצי הסקה וביקעו כדי להשימם בתנור. אולם בחצר היו פזורים השבבים והקיסמים, שנשרו מן הביקוע ולא אספום אנשי הבית. להפתעת הכל פנה הרב באומרו אליהם: "הנה אני רואה, לאן הולך כל הכסף שמגיע לכאן, העצים עולים כסף רב, ולא טורחים להכניס את הקיסמים הביתה!", ולא הבינו את פשר הכעס על 'פכים קטנים'.

למחרת היום ירד שלג ובנו של רבנו (הרה"ק מדז'יקוב) יצא לחצר ומצא שם את נעליו של אביו והבין מכך שערך שם רבינו גלגולי שלג, נטל הרה"ק מדז'יקוב את הנעליים ושאל את אביו: "אבא, מה זה עושה בחוץ?". אמר לו רבינו: "מה הרעש, אם תופסים את האבא הזקן צריכים כל כך לשמוח?" ואז הבינו שדברי רבינו על הקיסמים הייתה כיוון שהם הפריעוהו לערוך גלגולי שלג, ולא בשל העובדה, כי השאירם בחוץ והיות ועשה את מעשיו בצנעה, לא חפץ לגלות להם סיבת הדבר.

פ עם היה חולה, ובתוך ימי חוליו לא דיבר שום דיבור, ועל מה שהיה נצרך בנחיצות השיב ברמז בידיו, ובניו ואנשי שלומו נתייראו מאוד וחשבו, שניטל ממנו ח"ו כח הדיבור, אמנם הרופאים המבינים העידו, כי לפי השערותם אין המחלה כבדה כל כך, עד שלא יוכל לדבר, על כן לא ידעו מהי הסיבה לכך.

נכנס אליו בנו ר' אברהם חיים זצ"ל ואמר לו: "אבי, לפי ראות עיניי יכול אתה לדבר, אלא שאינך רוצה לדבר. מכל מקום אמור נא לי עתה לפחות, מהי סיבת הדבר". פתח אביו את פיו הקדוש ואמר: "בני, מיום עמדי על דעתי לא דיברתי דבר וחצי דבר בלי ייחוד, אולם עכשיו נחלש מוחי מחמת זקנה, ואין בי כוח לנהוג כך, אמרתי איפוא בלבי, אבלום פי מלדבר כל עיקר".

ב עיירה ראפשיץ התגוררה משפחה ולה ילד משותק ל"ע. הם לקחו את הילד לטובי הרופאים- אולם ללא הועיל וכך עם הזמן השלימו עם אסונם. יום אחד יעצו לבני המשפחה: "הרי דרכו של הצדיק רבי נפתלי צבי הורביץ לעבור לבית מדרשו דרך גשר צר הנוטה על פני הנהר. הגשר כה צר, עד כי רק אדם אחד יכול לעבור בו. הניחו את הילד המשותק על הגשר ויפריע לרב בדרכו, ואולי התשועה תצמח מכך...".

שמעו הוריו לעצה ושמנו את בנם על הגשר. עלה הרבי על הגשר בדרכו לבית-המדרש כשהוא שקוע בשרעפיו ובלימודו, והילד, כצפוי, חסם את דרכו. חשב הרבי לתומו, שהילד השתטח שם להנאתו על כן דחקו והורה לו: "קום!" ויהי אך יצא הדיבור מפי הצדיק, מיד קם... הילד ופינה את המעבר! ותהום כל העיר על מעשה הרפואה, ויהי לפלא (באהלי צדיקים)

האדמו"ר הצדיק דמעיקרא רבי יהודה צבי ברנדווין זצ"ל - נולד בשנת ה'תק"ם (1780) בזוואלוב בברכת הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג. ייחוסו של רבינו שהיו אצלו שישה עשר דורות דור אחר דור בעלי רוח הקודש ושלושה עשר דורות, דור אחר דור, עד אצלו היו נוטרי הברית. משאת חיי הייתה לעבוד את בוראו בהצנע לכת, והסתיר את גדלותו מעיני כל. כאשר אנשי סטרעטין ביקשו ממנו לשמש כמורה הוראה, הוא סירב והסכים לקבל את תפקיד השו"ת (השחיטה הייתה לצורך תיקון נשמות ומפורסם היה שהעופות היו רצים אחריו, ופעם ברח עוף מעיר ראהטין ועד סטרעטין ונעצר לידו, כדי לקבל את תיקונו. הבהמות היו רובצות ופושטות את צווארן בעת השחיטה).

לאחר מכן החל לשמש כרב, לאחר שה'חוזזה מלובלין' פסק עליו לעזוב את מלאכת השו"ב כדי לעזור ולתקן את נשמות בני ישראל. ערך גלות כדי להרגיש את ענין השכינה הנמצא בגלות בבחינת 'עמו אנוכי בצרה' כביכול. בשנת ה'תקפ"ז (1826) - כארבעה חודשים לאחר פטירת ר' שלמה, בנו של ר' אורי מסטרליסק (ההנהגה עברה לידינו והוא התיישב בעיירה סטרעטין שבגליציה. עבודת ה' שלו הצטיינה בהתלהבות אדירה. הרה"ק רבי ישראל מרוזין אמר על רבינו, **שיכול לעשות מעשי בעל שם!** **בעל רוח-הקודש. היה בקי ברפואה. תיקן נשמות רבות.** רבים פנו אליו ונושעו. קהל חסידיו שהשכימו לפתחו מנה אלפים רבים ביחוד בערי גליציה המזרחית ועירוותיה. **העלה ארוכה לאנשים הנמצאים על ערש דוי והם הבריאו.** במשך שמונה עשרה שנה הנהיג. נפטר ב-י"א אייר ה'תר"ד (1844). חי כ-64 שנים. ציונו בסטרעטין. בנו, ר' אברהם מילא את מקומו.

אביו: ר' שמואל זנוויל (אבד"ק זוואלוב. למד אצל ר' דב בער- המגיד ממזריץ' ור' אורי קלוגהויפט מסטרליסק). **אשתו:** בת ר' אלעזר מראזלע (נצר למשפחת כהנא שיחוסם למעלה בקודש עד עלי הכהן). **מרבותיו:** ר' אורי קלוגהויפט מסטרליסק (רבו המובהק), ר' אהרון לייב מפרימישלאן. **ילדיו:** ר' אברהם (ממלא מקומו בסטרטין), ר' שמואל זיינוויל,

ר' אליעזר מאזיפולי ור' חיים (נפטר בצעירותו). מרת רייזיל (נישאה לר' חיים קרייטנר). **מספריו:** **ישארית יהודה ידגל מחנה יהודה- הספרים יצאו לאור ע"י נכדו ר' אליעזר ברנדווין בלמברג לפני מלחמת העולם הראשונה יקונטרס רפואות וסגולות- הודפס ע"י צאצאיו.**

בעיר קאליש הייתה לו אכסניה, שבכל פעם ופעם כשבא לשם היה מתאכסן שם. פעם אחת כאשר בא לשם ורצה ללכת לבית, והיו אנשים אומרים לו שלא ילך, כיוון שבתו של בעל האכסניה גוססת, על כן ילך למקום אחר. השיב הרה"ק, שאינו רוצה לשנות אושפיזא שלו והלך לבית לאותו חדר שהיה מתאחסן והיה זה בליל ו' ותיכף הלכו בעל האכסניה ואשתו לרבינו ובכו במר נפשם וביקשו שיתפלל עבור בתם, שתהיה לה רפואה שלימה, והבטיח להם שהשי"ת בוודאי ישלח לה רפואה שלימה.

כאשר הגיע ליל שבת קודש, בעת שהלך לקידוש נעשה רעש גדול בקול בכיות ושאל: "מה קול הרעש הזה?" אמרו לו, שבת הבעל הבית גוססת והיא ממש בעת יציאת נשמה הלך הרה"ק ועשה קידוש ואמר למשמש שלו שילך לחולנית וישפוך לתוך פיה את יין הקידוש. כאשר נכנס המשמש גילה, כי פיה סגור לגמרי, והיה מוכרח לפתוח את פיה ע"י כף ושפך לתוך פיה את יין הקידוש ותיכף פתחה את עיניה ואת פיה והרה"ק נתן לה סגולה מסיימת, ותוך שלושה ימים הייתה כבריה חדשה, והיו רואים בחוש את תחיית המתים.

באחת הפעמים הגיע אל רבינו איש עשיר אשר חלה ועל אף שפנה לרופאים מן השורה הראשונה, הללו אמרו נושא למצבו ולא יכלו לעזור לו. רבינו שמע את דברי החולה והבטיח לו שבדרך בעז"ה תימצא לו רפואתו. כאשר נסע לביתו בדרך, תפס ציפור אחת ואכל אותה ולאחר מכן הרגיש כבריה חדשה. לאחר מכן הגיע לבדיקה רפואית אצל הדוקטור הגדול הרופא רפאפורט וסיפר לו כל מה שעבר עימו. אז הרופא הראה לו בספר הרפואות שלו את הציפור ושאל אותו: "האם צדת את הציפור הזו?", ולאחר שהשיב העשיר בחיוב, אמר הרופא כי ציפור זו אינה שכיחה במדינות הללו, אך במרחקים. אך הצדיק פעל בתפילתו שבה הציפור לכאן.

פעם כאשר נסעו חסידי סטרליסק לעשות את השבת במחיצת רבם, ר' אורי, טעו בדרכם ולא יכלו להגיע למחוז חפצם בעוד מועד ולכן החליטו לנסוע לסטרעטין - מקום מושב תלמיד רבם החביב, בליל שב"ק השמיע רבינו בפניהם את דברי תורתו. בצאת השבת המשיכו בדרכם לסטרליסק. עוד לפני שהגיעו לחצר הרבי, התעניינו לדעת מהם הדברים שאמר הרבי לפני הקהל, אך מה מאד נדהמו לשמוע, כי אלו הדברים שנאמרו בסטרעטין. הלכו בני החבורה לספר לרבם את הפלא, והוא לא ראה בכך שום צד חידוש ואמר "**בעת שקיבלתי במתיבתא דרקיעא את זאת התורה, עמד לצדי תלמידי ר' יהודה צבי**". והיה זה אות בקרב החסידים שהוא, ר' יהודה צבי, נמנה כמנהיג לדור. בהזדמנות אחרת שמעו, שאמר עליו הרבי: "ר' יהודה צבי שלי גונב ממני את לובן עיני".

מצב בריאותו של רבינו הכביד עליו, יסורים נוראים תכפוהו, כמשלוש שנים לפני עלותו למרום סבל ממיחושים בכל גופו עד שהרופאים השתוממו כיצד יכול בשר ודם לסבול סבל רב כל כך, אחד ממקורביו אכן שאלו לפשר הדבר, ורבינו השיבו: "דע לך בימי נעורי כשבא לפני חולה, יכולתי להתפלל אל ה' ולמסור נפשי עבורו, לא כן כעת כאשר זקנתי ותש כוחי, אין ביכולתי לערוך תפילה במסירות נפש כאז, מה אני עושה? אני מקבל על עצמי את כל יסוריו, ובכן נעשה אני חולה אנוש".

בשנת ה'תרכ"ה כאשר התבקש לבית עולמו הרה"ק ר' אליעזר מאזיפאלע זצ"ל (בנו של רבינו) וביקשו לקבור את הבן בסמיכות ליד אביו. כאשר כרו את קברו נפל קרש אחד מקבר רבינו, והיו הכל רואים את רבינו שוכב בקבר, והבגדים התכריכים היו לבנים, כמו ששמו אותו ביום קבורתו ופניו נראו, כאילו שכב וישן, וזאת על אף שחלפו למעלה מעשרים שנים! (דגל מחנה יהודה)

התודה והברכה למכון 'בית סטרעטין' - מורשת רובה"ק מסטרעטין ז"ע ש"ע" אגודת בוני סטרעטין - אוקראינה על עזרתם הרבה. לתגובות 02-567-70-80

המקובל הרב מסעוד אביחצירא זצ"ל המכונה 'סבא דמשפטים' - נולד בשנת ה'תקצ"ו (1835) בריאסני שבמחוז תאפילאלת. בנו בכורו של רבינו מרן המקובל רבי יעקב ('אביר יעקב') לאחר שתי בנות. כבר מצעירותו סיפרו עליו מעשי מופתים. ידוע בגודל חכמתו בתורת הנגלה והנסתר בהתמדה עצומה ועל כן כונה 'ארון התורה'. סייע לאביו בעבודת הרבנות והרבצת התורה.

לאחר צאת אביו לארץ ישראל, מילא את מקומו כרב בריאסני וכראש ישיבת 'אביר יעקב'. לאחר פטירת מרן 'אביר יעקב' התמנה רבינו לשמש כראב"ד מחוז תאפיללת שבמרוקו, ועול הנהגת הציבור הוטל על כתפיו. התאמץ מאוד לטפל בצרכי עניי העיר, נטל על עצמו התחייבויות כספיות ואף לווה בריבית מהגויים, כדי לחלק צדקה לעניים ולדאוג לכל מחסורם. רבים פנו אליו ונושעו. שמעו יצא ביכולותיו לברך ולהושיע. קיבל לרשותו את חלוקו של אביו, וחולים שהתעטפו בחלוק זה נרפאו מכאב ומחלה. נפטר ב-י"ב אייר ה'תרס"ח (1908). חי כ-73 שנים. ציונו בריאסני.

אביו: רבי יעקב זצ"ל ('האביר יעקב'). **סבא (מצד האב):** המקובל ר' מסעוד. **נשותיו:** מרת חנה (זיווג ראשון), מרת עיישה בן חמו (זיווג שני). **ילדיו (זיווג ראשון):** המקובל הצדיק רבי דוד הי"ד (המכונה 'עטרת ראשנו' - מסר נפשו על קידוש ה' למען הצלת תושבי תאפילאלת ב"ד בכסליו ה'תר"פ-1919), מרת שמחה. **ילדיו (זיווג שני):** המקובלים הצדיקים רבי ישראל ('ה'בבא סאלי', ראש ישיבה ורב בריאסני, ארפוד ובודניב וממנהיגיה הרוחניים של יהדות מרוקו בישראל), ר' יצחק (הרב הראשי לרמלה - לוד וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל), מרת חמא (נישאה לר' יחיא אילוז), מרת ביחא (נישאה לר' דוד אזרוואל), ר' מסעוד שטרית ('ה'בבא סדי', היה בנם המאומץ). **מרבתי:** אביו, המקובל ר' יעקב. **מתלמידי:** הגאונים המקובלים ר' משה תורג'מאן ('ה'בבא סו', רבו של ה'בבא סאלי' ומחכמי הישיבה תאפיללת שבמרוקו), ר' שלמה אמסלם (רבה של מידלת), ר' יוסף אמסלם (רבה של פיגיג), ר' מכלוף שרביט. **מספריו:** כתבי התורה ופסקי הדין לא השתמרו למעט חיבורים בתורת הנסתר על כוונות ההגדה של פסח וחיידושים על ספירת העומר. פיוטים שכתב: מזמור שיר ליום השבת, יום השבת טוב להודות, ארוממך אודה את שמך.

בשנות שחרותו, כשהיה סמוך על שולחן אביו, למד תורה מפיהו והשתלם בנתיבות החוכמה בהנחייתו ובהכוונתו. לבנו המקובל הרב ה'בבא סאלי' זצ"ל סיפר, כי אחר שהיה בקי גדול בנגלה, פנה לאביו וביקש שיכניסו בשערי הסוד ויזכירו בנתיבי החוכמה הנסתרת. ענה לו מרן אביר יעקב זיע"א: "בני היקר! הפסיעות הראשונות בתורת הקבלה, אינם נעשים באמצעות מורה דרך, רק לאחר שמתאמצים לבד ורוכשים ידיעות בעמל, ניתן לשמוע שיעורים ולקבל הכוונה מרב. לך בני, התאמץ בהתמדה ושקידה על דלתות התורה, ולאחר שאראה שהחילות לרכוש מושכלות, אקבע שיעור בחוכמת הנסתר".

עשה כן רבי מסעוד, והתייגע בכל כוחו לרדת לחקר הדברים, עד **שביום מן הימים הגיע לאביו ובפיו קושיה חזקה בהבנת תורת האריז"ל**. כשמוע רבי יעקב את הקושיה, נהנה מאוד, כי ראה בכך אות לעומק הבנתו של בנו. לאחר שיישב לו את הקושיה, אמר לו: "מהיום והלאה נענתי לך ללמוד עימך שיעור בקבלה". נדברו האב והבן וקבעו מועד ללמוד קבלה בשעת חצות לילה, שהיא שעה מסוגלת ללימוד והבנת תורת הנסתר.

פעם אחד התקשה מרו ר' יעקב בהבנת סוגיה חמורה בבבאי הקבלה, וככל שהתאמץ ליישבה ולתרצה - לא עלתה בידו. כדי שלא יפריעו לו בלימודו, **נעל את דלת חדרו והסתגר לשלושה ימי התבודדות, בהם לא ראה אותו איש ואף לא הובא אליו מזון או שתיה**. באי הבית שהבחינו שהסתגרותו הפתאומי של האב, התמלאו בחשש, אך אף אחד מהם, גם לא מבניו, העז לנקוש על דלת החדר. ביום השלישי יצא ר' יעקב מן החדר בפנים צוהלות, וקרא לבניו להשתתף עמו בסעודת מצווה. הנוכחים עדיין לא ידעו עדין את סיבת הסתגרותו ואת מקור השמחה הגדולה, עד כדי עריכת סעודת מצווה בסתם יום חול. אולם אף אחד מהם לא העז לשאול את פיו וחיכו שהוא בעצמו יספר להם את סוד שלושת הימים.

במהלך הסעודה פנה ר' יעקב לבנו ר' מסעוד ושאלו: "בני מדוע לא תשאל אותי לסיבת התבודדתי בחדרי למשך שלושה ימים תמימים?", ענה לו ר' מסעוד ביראת כבוד: "**וכי מי יעז לשאול את אביו על מעשיו, וכי משהו מעמנו מנסה להבין**". סיפר להם ר' יעקב כי נקרתה בדרך לימודו קושיה עצומה בדברי האריז"ל, ונצרכו לו שלושה ימים של עמל מרוכז, עד שהצליח ליישבה. כששמע ר' מסעוד את דברי אביו, ביקש שישטח את הקושיה באוזניו. רק לאחר הפצרות מרובות, בהן הצליח לשכנע את אביו ביכולתו להבין את הקושיה, נאות האב והראה לו את מקום הקושיה. הלך ר' מסעוד לחדרו ונעל את הדלת בעדו. לאחר **כשלוש שעות, יצא מן החדר ועלה לחדרו של אביו ובפיו תירוץ הולם, שלא היה אלא תרצו של אביו, עליו התייגע שלושה ימים ושלושה לילות**.

תמה האב על בהירות הבנתו ומהירות תפיסתו של בנו בכורו, אולם ר' מסעוד אמר לאביו: "מור אבי הקדוש! הרי לא נעלם מידיעתו, שכל הספרים ובפרט ספרי הקבלה מסובבים המה בקליפות, הנערמות בדרכם של ההוגים בתורת הסוד ומקשים עליהם את ההבנה. מור אבי, בהתייגעו על הבנת הדברים, הסיר את כל הקליפות, אחת אחת עד שעלה בידו ליישב את התירוץ, כאשר אני באתי ליישב את הקושיה, שוב לא היו קליפות ומניעות להבנת התירוץ, **ואלמלא אבי שהיית מוריד את הקליפות, אף אני הייתי צריך שלושה ימים ושלושה ימים בכדי להבין את תירוץ הקושיה**". אביו בשמועו זאת, הודה לו על כך ואמר: "אכן כן".

חכם יוסף סוסו הכהן זצ"ל - נולד בחג השבועות בשנת ה'תרנ"א (1891) בעיר גאבס שבתוניס. מוצאה של משפחתו מהאי ג'רבה. משפחתו היא ממשפחת הכהנים 'אבריש' המיוחסת לרבי ישמעאל כהן גדול ולעזרא הסופר. בצעירותו למד בעיר גאבס. לפרנסתו התקיים ממכירת ספרים ואת רוב זמנו הקדיש ללימוד תורה. בשנת ה'תרפ"א (1921) לאחר פטירת החכם פראג'י עלוש, התחיל לכהן כאב"ד וכראש ישיבת 'בית דוד' בשכונת מזל. בשנת ה'תש"א (1941), בגלל הצורך בטיפולים רפואיים עבור בנו, רבינו עבר לתוניס, עיר הבירה. שם לימד בישיבת 'חברת התלמוד'. בהמשך נבחר לכהן כסגן הרב הראשי לתוניסיה (חכם מרדכי כמוס אמייס הכהן), וכראש הרכב בבית הדין הראשי.

בשנת ה'תשי"ח (1958) עלה לארץ ישראל עם אשתו. הם גרו בשיכון ד' בבאר שבע. הקים את בית הכנסת הראשון בשכונה לעדה התוניסאית. שימש כנשיא הקרן של הדפסת ספרי רבני תוניסיה. בהמשך עלה לירושלים ושימש כדיין בבית הדין של העדה החרדית הספרדית בירושלים. קבע מקום לימודו בישיבת 'פורת יוסף' ובישיבת 'ראשית חכמה'. נפטר ב-י"ב אייר ה'תשמ"מ (1980). חי כ-89 שנים. ציונו בחלקת הרבנים בבית העלמין הישן בבאר שבע סמוך לרבו, הרב פראג'י עלוש. נינו, הרב יורם כהן (רב שכונת רמות בבאר שבע) הקים על שמו את מוסדות 'אמרי יוסף', שכוללים רשת גני ילדים, כולל לגמלאים ואברכים ללימוד רבנות. עריית באר שבע קראה לרחוב בו הקים את בית-הכנסת בשם 'הרב סוסו הכהן'.

סבא (מצד האב): חכם דוד (ראש ישיבה בגאבס ומלומד בניסים). **אביו:** חכם שאול. **אימו:** מרת רחימה הכהן. **אשתו:** מרת שושנה (בת חכם ציון כהן, מח"ס 'יושיע ציון'. נישא בשנת ה'תע"ר-ר (1910)). **מרבתינו:** חכם חיים חורי (רבו המובהק), חכם פראג'י עלוש (ראש ישיבת 'בית דוד' וראב"ד בגאבס). **מתלמידינו:** המקובל הרב שמעון יהושע חירארי. **מספריו:** **כיסא דפסחא** - על הגדה של פסח עם פסקי דינים **ויפתח יוסף** - חידושי תורה **• חיים ביד** - שו"ת על ארבעת חלקי שו"ע **• פרחי שושנה** (ע"ש רעייתו) - שו"ת, מאמרי חז"ל וחידושי תנ"ך **• קשות הנסך** - חידושיו בש"ס **• מעולפת ספירים** - על חמישה חומשי תורה **שארית יוסף** - הכתבים שנשארו לאחר פטירתו **• יולקט יוסף** - חידושים על מסכתות הש"ס ושו"ת **• אסוך השמן** - הוצא לזכרו על ידי תלמידיו.

■ **ום אחד בבית-הכנסת של רבינו היה חסר עשירי השלים מניין.** במשך שעה ארוכה חיפשו מישהו שישלים- אבל לא מצאו. יהודי בשם דוד עבר ליד בית-הכנסת. הרב קרא לו וביקש ממנו להשלים מניין. אותו אדם התנצל ואמר: "רבי, כבר התפללתי ואני ממחר למקום עבודתי. אני עובד במפעל שנמצא מחוץ לעיר. יש לנו הסעה בשעה קבועה פעם אחת ביום. כל הפועלים מגיעים לאותו מקום והאוטובוס לוקח אותנו משם. ההסעה אמורה להגיע עוד מספר דקות. אם אפסיד אותה - לא אוכל להגיע לעבודה ואפסיד יום עבודה".

הרב אמר לו: "**בוא, תשלים לנו מניין, לגבי האוטובוס אל תדאג. הוא ימתין לך!**". דוד הסכים ונכנס לבית-הכנסת. אותו יום היה יום חמישי, ורבינו האריך בתפילתו, ואמר מילה במילה כמונה מעות. דוד היה חסר סבלנות, מחכה שהתפילה כבר תסתיים.

בינתיים הגיעו לתחנון, ולאחר מכן גם קראו בתורה. דוד היה חסר סבלנות. הזמן חולף והוא תוהה כיצד יוכל להגיע לעבודה.

לאחר שעה ארוכה יצא מבית-הכנסת, כשהוא חושב לעצמו: "מה אני עושה עכשיו? איך אני אגיע לעבודה?". בעודו חושב והנה הוא רואה את אחד הפועלים שעובדים איתו במפעל. דוד שאל אותו: "למה לא הלכת לעבודה?". חברו השיב: "כל הפועלים כולל אני עלינו לאוטובוס שלנו, אבל יש תקלה. הנהג לא מצליח להניע את האוטובוס".

בינתיים הנהג התקשר למכונאי. הוא הגיע למקום ובדק את האוטובוס, אבל הוא לא מצא שום תקלה. דוד, מלווה באמונת חכמים, אמר לפועל שאיתו: "בוא איתי. עכשיו האוטובוס יניע!". הפועל הביט בו בתימהון ושאל: "למה? מה קרה? איך אתה יודע?". דוד השיב: "הרב. הכל הרב. אני אספר לך מאוחר יותר. עכשיו בוא איתי".

הפועל הצטרף אליו. כשהגיעו לאוטובוס, דוד פנה לנהג ואמר לו: "תנסה להניע עכשיו בבקשה". הנהג הביט בו ואמר בעצב: "יש תקלה. אי אפשר להניע!". דוד אמר לו: "תנסה. בבקשה. אתה תראה שעכשיו האוטובוס יניע". **הנהג ניסה ולמרבה הפלא, האוטובוס הניע. כאשר דוד נשאל כיצד הוא ידע זאת, הוא סיפר לנוכחים את מה שאירע עימו, וכיצד הרב אמר לו שהאוטובוס ימתין בעבורו. שמו של רבינו התפרסם בעקבות סיפור זה.**

המקובל הצדיק הרב שמעון יהושע חירארי סיפר כי כשהיה בחור צעיר הוא זומן לצבא. המצב הביטחוני באותם ימים לא היה קל. הרופא בדק את הרב ושאל אותו אם למרות מצבו הבריאותי הוא מוכן לשרת קרוב לבית. הצדיק בתיממותו לא הבין את המשמעות וחשב שזה לא יזיק לו והסכים. הוא התבקש לחתום על כך ואכן הוא עשה זאת.

כשהגיע לביתו וסיפר מה התרחש איתו, הסבירו לו את משמעות הדברים. אז הוא הבין מה עשה, אבל הוא כבר חתם. לכן הוא שלח להם בקשת דחיה כשהוא שולח מחדש את כל המסמכים שקשורים למצבו הבריאותי. כך הצליח לדחות את הגיוס מספר פעמים. לאחר זמן מה שלחו לו צו ואמרו לו שהוא חייב להגיע. ביום שבו היה צריך ללכת, הוא פנה לרבינו יוסף סוסו וביקש את עזרתו.

הצדיק בירך אותו שישחררו אותו מהשירות. כאשר הרב שמעון הגיע למקום, הוא הציג בפניהם את הזימון. הם התחילו לחפש את התיק עליו עם כל המסמכים הרפואיים ושאר המידע. לאחר שעה ארוכה הם לו, שהם יחפשו וישלחו לו הודעה אחרת לזימון. הרב שמעון סיים את דבריו ואמר: "**ועד היום לא מצאו את התיק ולא שלחו לי זימון למועד מאוחר יותר.**"

התנא האלקי רבי מאיר בעל הנס זצ"ל - מגדולי התנאים בדור הרביעי. שמו במקור היה נהוראי, אולם, חז"ל - לאחר שעמדו על חוכמתו וכדי להבדילו בין חכמים רבים, שנקראו באותו שם, שינו את שמו לר' מאיר, משום שהאיר את עיני חכמי ישראל. מצאצאיו של נירון קיסר ששלחו המלך להחריב את ירושלים וברח והתגיר. חי לאחר חורבן בית שני, במאה השניה לספירה בתקופה קשה מאד לעם היהודי. הרומאים ניסו בכל כוחם לנצח את העקשנות היהודית, להישאר כעם מיוחד ולא להתבולל. הם ניסו לחנך אותם ל'קידמה', ולעזוב את עקרונות הדת, שנראו בעיניהם מיושנים. שמירת שבת, כשרות, ולימוד התורה נאסרו כליל. העובר על האיסור היה צפוי לעונש מוות. הרומאים לא הצליחו להבין, מדוע חשוב כל כך ליהודים לשמור על דתם. בעיניהם, לאומיות יהודית לא הייתה עניין, שכדאי למות בשבילו.

נרדף ע"י הרומאים, לאחר ששיחד את השומר של המקום שבו אחות אשתו נאסרה, ניצל בנס. בעקבות מעשה זה ברח לבבל ועל כן נקרא 'בעל הנס'. דייק בשמות האנשים ומהם למד על מהותם. ענוותן. דרשן מופלא. במקצועו היה לבלר. היה מטבל את דרשותיו במשלים, והיה בקי במאות משלים. מחל על כבודו למען השכנת שלום. נח לבריות. חריף. חכמים לא יכלו לעמוד על סוף דעתו משום שיכל להתיר ולאסור כל עניין בק"ן תירוצים המתקבלים על הלב בחריפותו הרבה. אולם פסקו כגזרותיו. סגולה בדוקה וידועה, כדי להינצל מכל סכנה וצרה שלא תבוא, כפי שמובא בשם הבעש"ט בספר 'כתר תורה' ('ח"ב דף נ"ב ע"ב): "אם אדם בסכנה וצריך לנס, אזי ייתן ח"י גדולים לנרות בשביל נשמת ר' מאיר בעל הנס, ויאמר בפה מלא: אני מנדר אותן ח"י גדולים לנרות בשביל נשמת ר' מאיר בעל הנס. ויאמר "אלהא דמאיר ענני" שלוש פעמים, ובכן יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו, כשם ששמעת את תפילת עבדך מאיר ועשית לו ניסים ונפלאות, כן תעשה עמדי ועם כל ישראל, הצריכים לניסים נסתרות וגלויים אכי"ר", ויזכה לראות ישועות גדולות בעז"ה. ביקש להיקבר בעמידה, כדי שיגיע המשיח, ירוץ מיד לקראתו. נפטר ב-י"ד אייר.

מרבתינו: רבי עקיבא (תלמידו המובהק), ר' ישמעאל, אחר (אלישע בן אבויה- ר' מאיר ור'

יוחנן הביאווה לחיי העולם הבא). **חותנו:** ר' חנניא בן תרדיון (מעשרת הרוגי מלכות). **אשתו:** מרת ברוריה (אחת הנשים המלומדות ביותר עפ"י התלמוד, והתפרסמה בחריפותה, בפלפולה ובבקיאותה בתורה, דבר שהיה נדיר במיוחד באותה תקופה).

מספר בנימין חיים הי"ו: הסיפור מתחיל בסבתא שלי בת-שבע ע"ה, בתו של רבי יצחק זאב שחיה בין חומות ירושלים העתיקה בראשית המאה ה-20. באותו זמן היא חבקה פרי בטן, אולם חלתה בחולי גדול. באותם ימים, ירושלים הצפופה חסרת התנאים הסנטרים ומוכת המחלות הייתה מסוכנת, גם ללא סיבוכים מיוחדים. היא חשה, כי לא נותר לה זמן רב להיות בין החיים. באחת הימים ראתה בחלומה יהודי הדור פנים בעל זקן לבן צח כשלג, שאמר לה: "אל תחששי, ייולד לך בן בריא ושלם ותקראי לו מאיר על שמי-רבי מאיר בעל הנס". בת-שבע קמה נרעשת מהחלום למציאות, אולם החלום הוסיף לדבוק במציאות, וסבתי גילתה, שכל הכאבים והתקפי קוצר הנשימה שחשה קודם נעלמו כלא היו, והיא בריאה ורעננה, כמו שמעולם לא הייתה.

מאז אותו חלום, כוחות חדשים נסכו בה, ושבוע אחר כך החזיקה בידה תינוק בריא ושלם. היא ידעה איך תקרא לתינוק, מאיר, השם הזה האיר את מצבה העגום וחסר התקווה באורו המאיר של רבי מאיר בעל הנס. אולם את מה שידעה היא, סירב אביה, ר' יצחק זאב לדעת. בחירת השם הייתה זכותו הבלעדית, שכן באותם ימים נהוג היה בירושלים, שאת השם לבן הבכור נתן אביה של האם.

"אנחנו לא מנהלים את חיינו לפי חלומות, וקל וחומר שלא קוראים לילדים שמות על פי חלום. את יכולה לבחור לתינוק איזה שם שתרצי, אבל צריכה להיות לך סיבה, מדוע בחרת בשם זה, חלום הוא לא סיבה", אמר אבי התינוק אברהם יוחנן, תומך ללא עוררין בדברי חמיו הנערץ. שבעה ימים חלפו, מועד הברית התקרב, ובת-שבע חשה פחד משתק, היא התחייבה לזקן בחלום לקרוא לבנה מאיר, אך היא אינה יכולה לקיים את התחייבותה, אין לה אומץ להתנגד לדברי אביה, ולחלום שחלמה אין שום משקל בוויכוח רציונאלי. חלומה כה ערטילאי, שאינו יכול להסביר את מחויבותה העמוקה לשם מאיר.

בלילה שלפני הברית הגיעו ילדי השכנים לקרוא עם הרך הנולד 'קריאת שמע' כמנהג ירושלים, סבתי הביטה בפני התינוק באכזבה, היא השתוקקה לקרוא לו מאיר, השם שכה הלם את פניו המאירות והמלאכיות. חשש כבד כרסם בה, שאם לא תעמוד בהבטחתה עלול לקרות לתינוק שלה, חלילה, אסון. הילדים גמרו לקרוא קריאת שמע, והיא חילקה להם עוגיות לקח, ואז שאל אותה בן השכנים: "מה יש לתינוק מעל העין?".

בת-שבע הציצה על התינוק, ולחרדתה ראתה קרום דלקתי מכסה את העין הימנית, היא הזעיקה את רופא הילדים, והלה נתן משחות והורה, שלתינוק יהיה אסור לעבור ברית מחר, וצריך לחכות לפחות שבוע, עד שניתן יהיה לחשוב על ברית. כשהדלקת חלפה, והתינוק היה בן שבועיים התכוננה כל המשפחה המסועפת לסעודת הברית, אך לילה לפני הברית **קיבל צהבת**, והברית נדחתה שוב בעוד שבוע. כשהדבר חזר על עצמו כמה פעמים, והברית נדחתה כל פעם מסיבה אחרת, הבין גם הסבא הטרי, ר' יצחק זאב, שיש דברים בגו ואמר לביתו: "נו, שיקרא מאיר, העיקר שיהיה יהודי כשר", מילות ההסכמה שחיתכה לשמוע. למחרת הוזמן המוהל, ולמרבה הפלא היה התינוק כשיר לעריכת ברית ונקרא שמו בישראל: **מאיר בן אברהם יוחנן בן יצחק זאב, דור שלישי בירושלים.**

כשנפטר ר' יוסי בן קסמא, גדולי רומי הלכו ללוות אותו. בחזרתם, מצאו את ר' חנניא בעיצומו של שיעור בהלכה, לפני תלמידים, ובחיקו ספר תורה. **זעמם של הרומאים, היה נורא.** הרומאים דנו אותו לשריפה. רשעותם לא ידעה גבולות, הם הציתו אותו באש. כאשר ספוגין של מים הונחו על ליבו. את אשתו הרגו בחרב. את בתו כלאו בבית בושת. אשתו של ר' מאיר, ברוריה, פנתה לבעלה וביקשה ממנו להציל את אחותה משום שאינה יכולה להמשיך כאשר אחותה נמצאת במצב זה.

כדי לנסות ולהציל אותו, התחפש ר' מאיר לגוי, ונכנס לשם. כשראה שהיא נשארה בטהרתה, שיחד את השומר ונתן לו שק מלא זהובים ואמר: חציו תשחד את הממונים עליך וחציו תשתמש בו. השומר פחד מעונש אם הדבר יתגלה. ר' מאיר הבטיח לו שאם חיייו יהיו בסכנה, יאמר "אלקא דמאיר ענני" וה' יושיע אותו. השומר לא האמין ורבי מאיר זרק אבנים לעבר כלבים אוכלי אדם ואכזריים ששמרו מסביב למקום. כשרצו להתנפל עליו, קרא: "אלקא דמאיר ענני", ומיד הכלבים עזבו אותו. השומר בראותו כל זאת האמין, ושחרר את הבחורה.

כשנגמרו כל הזהובים ולא יכל לשחד את הממונים עליו, התגלה דבר שחרור הנערה, והשומר נידון למוות. בכל פעם כשרצו לתלות אותו, קרא "אלקא דמאיר ענני", וחבל התליה נקרע. גם כשניסו שוב להורגו, לא שלט בו המוות. שאלו אותו: "אתה מכשף שלא שולט בך המוות?". סיפר להם מה שקרה. חקקו את דמותו של ר' מאיר וציוו לתופסו. לאחר תקופה, ראו את ר' מאיר ורדפו אחריו. יש אומרים שאליהו הנביא הגיע בדמות אישה וחיבקו, ואז אמרו אין זו דרכו של ר' מאיר ומדובר באדם אחר. יש אומרים שנכנס למקום שמבשלים בו בשר חזיר, טבל אצבע אחת ומצץ את אצבעו השניה. הרומאים אמרו שאין דרכו של להיטמא מבשר פיגולים. לאחר שניצל ברח לבלל.

פעם אחת היתה אשה שהקשיבה לדרשתו של ר' מאיר בליל שבת והתארכה הדרשה. כששבה לביתה הגיעה לאחר שכבו נרות השבת. לשאלת הבעל: "היכן היית?" ענתה: "בדרשה". בעלה ברוב רוגזו אמר: "גוזר עלייך שלא תכנסי לביתי עד שתרכי בפניו של אותו דרשן!". שלושה שבועות האשה היתה מחוץ לביתה עד שחברותיה אמרו לה: "לכי לאותו דרשן והתייעצי עמו" אולם האשה התביישה.

ר' מאיר שראה זאת ברוח קודשו, שאל בדרשה: "האם יש פה משהי שיודעת ללחוש לעין?" (רפואה קיימת לכאב עיניים היה לירוק בעין), חברותיה אמרו לאותה אשה: "הנה ההזדמנות שלך". כשניגשה לר' מאיר הודתה שאינה יודעת ללחוש בעין. אמר ר' מאיר: "די שתרכי בפני 7 פעמים". ירקה בפניו. לאחר מכן אמר לה: "אמרי לבעלך, אתה אמרת לירוק בפניו של הדרשן פעם אחת, אני ירקתי 7 פעמים". שאלו אותו תלמידיו: "רבינו, והיכן כבוד תורה?" ענה להם: "לא די למאיר להיות שווה לקונו? שמו של הקב"ה עבור השכנת שלום נמחק, אזי להשכנת שלום בן איש לאשתו לא כל שכן?"

גולה בדוקה וידועה, כדי להינצל מכל סכנה וצרה שבאה, כפי שמובא בשם הבעש"ט בספר כתר תורה (ח"ב דף נ"ב ע"ב): "אם אדם בסכנה וצריך לנס אזי יתן ח"י גדולים לנרות בשביל נשמת ר' מאיר בעל הנס, ויאמר: אני מנדר אותן ח"י גדולים לנרות בשביל נשמת ר' מאיר בעל הנס. ויאמר "אלהא דמאיר ענני" שלוש פעמים, ובכן יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו, כשם ששמעת את תפילת עבדך מאיר ועשית לו ניסים ונפלאות, כן תעשה עמדי ועם כל ישראל הצריכים לניסים נסתרות וגלויים אמן כן יהי רצון". ויזכה לישועות גדולות

זכותו הגדולה של ר' מאיר בעל הנס, שבשמו נשלחו הגאון ר' אליהו ילז ובנו (מחכמי טבריה) למסעם, עמדה להם פעמים רבות, וליוותה אותם בדרך הארוכה. בהגיעם לעיר רבאט שבמרוקו נזדמן לשם אחד מגבירי העיר טאנקיר, ובשמעו ששליחי כוללות ר' מאיר בעל הנס מבקרים במקום, הזדרז לחפש אחריהם ושקל על ידם סכום כסף גדול, תוך שהוא מוסיף, שאת הכסף נדר לקופת ר' מאיר בעל הנס בעקבות שני ניסים שנעשו לו בזכות:

נס ההצלה הראשון שאירע לו היה, כאשר חברו נגדו קבוצת סוחרים המתנכלים לו, וגמרו אומר ביניהם לחדור באישון ליל לביתו ולרצחו נפש- אותו ואת כל משפחתו. ואכן באחת השעות הקטנות של הלילה שמע הגביר קול המולה גדולה על גג ביתו, וכשהוא רועד כולו מפחד וחלחלה הצליח בקושי למלמל שאם יושיעהו ה' מצרתו ינדב סכום נכבד לקופת ר' מאיר בעל הנס. למחרת היום התברר, שהתחלף לחבורת הרוצחים ביתו של הגביר בביתו של הגוי הסמוך לו, בו ביצעו הרוצחים את זממם והם רצחו את הגוי ואת כל משפחתו ונתפסו על-ידי השלטונות, והתקיים בו "צדיק מצרה נחלץ ויבוא אחר תחתיו".

הנס השני שארע לגביר בזכותו של ר' מאיר בעל הנס קרה, כאשר נשלחו אליו מאירופה משלוחים גדולים של סחורה שהייתה אסורה למסחר בערי מרוקו, והגביר היה צפוי לעונש כבד ולמאסר ממושך, אם היה נודע דבר הבאת הסחורה לשלטונות. מיודענו היה אובד עצות ולא היו בפניו כל דרכים להשבת המשלוח, שכבר עשה דרכו אליו בלב הים, ובדרך הטבע לא יעזור דבר שהרי ברגע שיגיעו המשלוחים- אזי המוכסים יבדקו את הסחורה ומיד הוא יידרש למשפט. לפיכך נדר, שאם יצילהו ה' מהגזירה ייתן סכום גדול לקופת ר' מאיר בעל הנס. זכותו של ר' מאיר בעל הנס עמדה לו, וכשהגיעה הסחורה לבית המכס, נפתחו כל המשלוחים מלבד המשלוח של הגביר שאנשי המכס חשבו, שכבר בדקוהו, וכך ניצל הגביר מהעונש הכבד.

בימי שליחותו של הגאון רבי אליהו ילז זצ"ל (בעל 'יש מאין') לערי מרוקו, בבואו לעיר לאראגי שבמרוקו, בחודש תשרי ה'תרנ"ב, התאכסן אצל הגביר המכובד, באכסניה של תורה, סניור מאיר מתתיהו. בערב סוכות קרה מקרה נורא לבנו יחידו של בעל אכסניה זה, ילד כבן עשר שנים, כי בעלות אביו לסכך הסוכה אשר הייתה גבוהה מאד בקומה עליונה, עלה גם הבן אחריו, ופתאום מעדו רגלי הילד ונפל לתוך החצר מגובה של שישה מטרים! לקול החבטה הרימו יושבי החצר קול זעקה איומה. בשומעו את הצעקות הנוראות של אבי הילד ואמו, נשא הצדיק זיע"א את עיניו למרום ואמר: "ריבונו של עולם, עשה למען ארץ הקדושה, ולמען התנא הקדוש ר' מאיר, ועשה עמי נס למען לא יאונה מאומה לילד", ותיכף ומיד פנה אל אבי הילד ואמר לו: "נדור נדר לשם ר' מאיר בעל הנס ותאמר אלקא דמאיר ענני, שלוש פעמים, ואני בטוח בה", כי הילד יחיה ויקום על רגליו". ותיכף עשה האב הנבהל, ככל אשר ציווה עליו הרב, ויפתח הילד את עיניו וידבר, ויבדקו בגופו ויראו, שאין לו כל פצע וחבורה.

הגאון הרב אליהו חיים מייזל זצ"ל- נולד ב-ט' בסיון ה'תקפ"א (1821) בעיירה הורדוק (סמוכה לוולוז'ין). נקרא על שמם של הגאון מווילנא (הגאון ר' אליהו זלמן) ותלמידו הגאון רבי חיים מווולוז'ין. בגיל 9 התחיל ללמוד בישיבת וולוז'ין. בגיל 13 הוסמך לרבנות ובגיל צעיר החל לכהן כרב בהורודוק. התפרסם ברחמנותו ובטוב לבו. דמותו הפכה לאישיות נערצת בקרב המוני העם.

את כל משכורתו חילק לצדקה ואף לווה כספים על מנת לסייע לנזקקים! לאחר שחובותיו גדלו נאלץ לכהן כרב בקהילה גדולה יותר שתסכים לשלם את חובותיו והחל לכהן כאב"ד בלומז'ה. בשנת ה'תרל"ד (1873) נבחר לרב העיר לודז', תפקיד אותו שימש במשך ארבעים שנה עד לפטירתו.

לחם בתקיפות נגד המשכילים. השתדל להקל לעניים בשאלות הלכתיות וטרח רבות על מנת למצוא היתרים הלכתיים אולם לעיתים העניק לעניים מכספו היות ונאלץ להטריף עוף או כלי. ובכדי שלא להשתתף בקבלת הפנים המפוארת שהכינו לכבודו הודיע לראשי הקהל על בואו לאחר שהגיע לעיר. ייסד בתי יתומים ותלמודי תורה, פעל לרווחת ילדי עניים ובתקופת המשבר הכלכלי בלודז' גזר על עשירי העיר להאכיל את ילדי העניים מאכלי בשר בתשעת הימים של חודש אב.

נודע באהבתו לכל יהודי, בחכמתו, בפקחותו ובמידותיו הנעלות, **הכניס אורחים ובאופן אישי הציע להם מיטה והכין עבורם ארוחת ערב. בשבתות ובחגים נשאר בבית הכנסת עד שלכל העניים סוּדר מקום לסעודה.** נפטר ב-י"ד באייר ה'תרע"ב (1912). חי כ-91 שנים. ציונו בבית העלמין בלודז' שבפולין.

אביו: ר' משה. **אמו:** מרת חיה.

בספר "עולם חסד יבנה" (עמוד ק') מסופר, שפעם נכנסה אישה צעירה לבית רבינו, ותינוק בן שבעיים על זרועותיה, כשהיא פורצת בבכי מר ואומרת: "רבי, אישה עגונה אומללה אני. מזה חמישה חודשים בעלי עזבני ולא נודעו עקבותיו. בינתיים נולד לי תינוק זה, ואני בלי פרוסת לחם וטיפת חלב. בעלי היה חייט, יחסו אליי היה תמיד רע. לא פעם הביע רצונו לנסוע לאמריקה. אם ביצע מחשבתו, לא ידוע לי". הרב רשם את הפרטים, **העניק לה סכום כסף גדול**, והבטיח לחקור בעקבות בעלה. **מיד שלח והריץ מכתבים לרבנים באמריקה ובוורשא**, אולם לצערו הרב לא הצליח לקבל כל ידיעה שהיא לגורל בעלה.

בינתיים, האישה האומללה בייאווה הרב קשרה פתק לצוואר התינוק וביקשה, שירחמו עליו והפקירה אותו ברחוב. המוצאים הביאו את התינוק אל הרב שמיד הכירו כבן העגונה. הוא מסר אותו למשפחה, שהייתה בעלת אמצעים לאימוץ והתעניין בחינוכו. במקביל התחקה אחרי האישה, והתברר שחיה היא בעוני ומתפרנסת מכביסה וכד'. פעם שלח הרב והזמין את האישה אליו. הוא שאל לשלומה ולשלום הבן, שהיה אז כבר כבן 12. האישה הרכינה ראשה ולא פצתה פיה, כדי למנוע מבוכה הרפה משאלותיו.

כשמלאו לנער 16 שנה, **מסרו הרב לשען, וביקשו ללמדו במהירות את מלאכת השענות על בוריה.** כעבור שנתיים עבד הנער כשען עצמאי והרוויח את לחמו בכבוד. הרב החליט, שהגיעה העת להפגיש האם ובנה, ואז קבע, כי על הבן לתמוך באימו. הבחור הוזמן לבית הרב, **הוא גילה לו על אימו האמיתית ומצבה הקשה. וכי מחובתו לתמוך בה ולעודדה.** האישה ירבה באותה שעה בחדר השני. נכנס אליה וגילה לה, **כי כל השנים עקב אחרי התפתחות בנה, וכי כיום הוא גדל לאיש בעמיו ומשתכר יפה.** האישה נפלה מתעלפת לרגלי הרב, כשמפיה נפלטות המילים: "לחץ, עוני, דוחק...". לאחר מכן קרא הרב את הבחור לחדר בו נמצאת אימו, והורה עליה באצבעו: "זאת אימך, אבל ה' יתברך רחום וחנון, לא עזבך וגדלת בידיים נאמנות. עליך לזכור ולקיים כיבוד אם ליולדתך. דאג למצבה ואל תיפרד ממנה". **האם והבן נפלו חבוקים בזרועותיהם ודמעות פרצו מעיניהם.**

מטבעו רבינו איסטניס, על כן כאשר היה יוצא למסע מחוץ לביתו, היה לוקח עמו כלי מטה. פעם אחת, באחת ממסעותיו, נדדמן לו לברקר בעיירה קטנה, ונקרא שם לסדר קידושיו לחתן וכלה. כאשר נאספו כל הקרואים עבר לחש באולם שמשוה אינו כשורה. התברר, שהחתן עדיין לא הופיע לחופה, **ומסרב לעשות זאת, אם לא יובטחו לו כלי מיטה. ואילו אבי הכלה שהיה יהודי עני, אינו יכול למלא אחר רצונו.** כאשר שמע רבי אליהו חיים את הדברים, יצא מיד החוצה, הוציא מן העגלה את כלי המיטה שלו ומסרם לחתן ולכלה. או-אז הסכים החתן ללכת לחופה והשמחה רבתה בעיירה, ויותר מכולם שמח רבי אליהו חיים שנזדמנה לו מצוות הכנסת כלה.

כשחזרו, הבחין העגלון, שכלי המטה של רבי אליהו חיים נעלמו מעגלתו. בא העגלון אל הרבנית וסיפר לה. נצטערה הרבנית צער רב. למחרת ישב רבי אליהו חיים בחוג משפחתו וסיפר להם על החתן שסירב להיכנס לחופה אם לא יובטחו לו כלי מיטה. הפסיקה אותו הרבנית, נאנחה ואמרה: "חבל, אילו לפחות היית מוסר את כלי המטה שנגנבו לחתן ולכלה, היית מונע בכך בושה וכלימה מבת בישראל". המשיך רבי אליהו חיים את סיפורו, כשחיוך על שפתיו: "**ועכשיו שעשיתי כך מה דיני?**"

על רגישותו המופלאה ניתן ללמוד מהסיפור שהובא בספר 'מאורה של תורה': פעם נכנס איש אחד לבית רבינו וביקש למכור לרב ספר 'מנחת עני'. שאל הרב למחירו, והלה נקב במחיר. שמע זאת נכדו של הרב ואמר בשקט באוזן סבו: 'יש לנו בבית שלשה ספרים של 'מנחת עני'. מה נעשה בעותק רביעי?' אולם הרב לא ענהו דבר **אלא הוציא מכיסו סכום כפול מן המחיר שנקב ונתן לאיש, שנפרד ממנו בשמחה.** לאחר מכן הסביר הצדיק לנכדו את פשר מעשיו באומרו: "אמת נכון הדבר שיש לי שלשה עותקים מן הספר הזה, אבל הלא יום חמישי היום, ובוודאי זקוק האיש להוצאות שבת, והוא מתבייש לבקש, אבל אני יודע כמה הוא זקוק לכסף, ולכן נתתי לו פי שנים מן המחיר שנקב, כדי שלא יתבייש".

הרב יחיאל מיכל פינשטיין זצ"ל - נולד ב-ד' בתמוז ה'תרס"ו (1906) בעיירה אוזדה (על יד מינסק, בלארוס). בהיותו כבן שבע נפטר אביו ועל כן עבר לגור עם סבו. כבר מגיל צעיר, הוכר כעילוי. לאחר הבר מצווה נשלח ללמוד בישיבת סלוצק. בזמן המהפכה הבולשביקית הישיבה עברה מבלארוס לליטא ולאחר כשלוש שנים עבר לישיבת מיר שבפולין.

בעצת רבו, הגאון ר' איסר זלמן מלצר עבר לבריסק ואף שם לאחר תקופה קצרה הוכר כעילוי. כשפרצה מלחמת העולם השנייה, עבר לוילנא. בזמן השואה שהה ביפן עם שאר תלמידי ישיבת מיר. בשנת ה'תש"א (1941) נסע לארצות הברית, שם למד בישיבת "היכל רבינו חיים הלוי". שימש כמשגיח הרוחני בעיר בוסטון. לאחר כשנה, דודו, הגאון ר' משה פינשטיין הזמין לשמש לצידו כראש ישיבת 'תפארת ירושלים' הממוקמת בניו-יורק. בשנת ה'תש"ו (1946) עלה לארץ ישראל, אולם לאחר נישואיו המשיך בתפקידו כראש ישיבה בארצות הברית.

בשנת ה'תשי"ב (1952) חזר לארץ ישראל ויסד את כולל "ישיבת בית יהודה" בתל אביב ואף עמד בראשה. בשנת ה'תשל"ג (1973), עבר לגור בבני ברק (לאחר פטירת אחת מבנותיו) ובשנת ה'תשמ"ד (1984) חנך בניין חדש לכולל, ובו העביר לפחות שבע-עשרה שיעורי תורה כל שבוע. ילדיו וחתנו מכהנים כראשי ישיבות בישראל, שממשיכות את שיטת בריסק. **ענוותן. גאון. דאג לזולת בצורה מופלאה.** נפטר ב-ט"ו באייר ה'תשס"ג (2003). חי כ-97 שנים. ציונו בהר-המנוחות בירושלים.

סבא: ר' דוד. **אביו:** ר' אברהם יצחק. **אשתו:** מרת ליפשא (בתו של ר' יצחק זאב סולובייצ'יק) **מרבותיו:** ר' איסר זלמן מלצר, ר' אהרן קוטלר, ר' אליעזר יהודה פינקל, ר' יצחק זאב סולובייצ'יק (הרב מבריסק-הגרי"ז), ר' שמעון שקופ, ר' חיים עוזר גרודזנסקי, ר' יוסף דוב הלוי סולובייצ'יק. **בניו:** ר' חיים, ר' דוד. **חתנו:** ר' צבי קפלן. בתו: מרת הינדה (נישאה לר' אריה מליכאל קוטלר). **מספריו:** **מעלות התורה** יחידושי למספר מסכתות **יחידושי הגרי"מ** - מאמרים תורניים.

ל הלא סיפורים מופלאים, שהובאו על הנהגותיו של רבינו בספר תולדותיו של שר התורה: כשנה וחצי לפני פטירתו של רבינו קנו לו מגבעת חדשה לכבוד חתונת נכדו. אחד האברכים המקורבים לגאון אמר לו: "הכובע החדש עושה את ראש-הישיבה צעיר בעשר שנים..." הגיב הצדיק ואמר: "אם כך, הרי זו גניבת דעת, ואסור לי ללבוש את הכובע..." ואכן, **רבי מיכל פינשטיין לא חבש את המגבעת כלל, מתוך החשש, שגונב בכך את דעת הבריות...**

מעשה שנכנס אחד התלמידים הקרובים לחדרו של רבינו, ובשר לו בשמחה, כי בתו מצאה סוף סוף את זיווגה, תוך שהוא מוסיף בהתפעלות: "זהו מופת של ראש הישיבה! הרי רק לפני חודש ביקשתי, שהרב יתפלל, וברכני שאמצא את זיווגה במהרה, והנה כבר נתקיימה הברכה!". אולם רבינו הגיב מיד בניחוח של ענווה: "אינני צדיק ואף לא בעל מופת. אך מכיוון שבאתם אליי וביקשתם שאתפלל, לקחתי את הדברים ללבי. הנושא הכאיב לי מאד, וחשבתי לעצמי: "איזה דבר נורא זה, שיש לאדם בת בוגרת בביתו, ובכל עת רואה הוא אותה מול עיניו!". "מה עשיתי? ישבתי ואמרתי תהילים בהשתפכות הנפש, וכיוון שברכתי אתכם מכל הלב, מצאה בתכם את זיווגה! דע לך, כי כל אדם מישראל שמברך עם כל הלב, הקב"ה מקיים בקשתו!".

ויפר פעם רבינו, כי בהיותו כבן שמונה, ראהו סבו שוקד על תלמודו ולומד שבעה דפי גמרא בהתמדה עצומה, אמר סבו לבני ביתו להביא לפני הילד לחם לבן שהיה יקר באותו זמן, סבו בהיותו דיין, אשר חזה את כוחות נכדו, הירשה לילד בן האחת עשרה להיות נוכח בדיני תורה אותם דן, לאחר שעזבו בעלי הדין, שאל הסב את נכדו, את המקורות בגמרא לדין שפסק, והילד ידע למצוא את המקורות.

התמדתו בתורה הייתה ללא גבולות, כל כולו היה תורה, לא היה זמן שלא למד, ערב פסח, ערב יום כיפור, היה כותב חידושי תורה בערב שבת כמעט עד לצפצוף השני לאחר כל ההכנות לשבת. רבינו היה אחד ומיוחד מגדולי ראשי הישיבות שהורו דרך לימוד בתורה לתלמידיהם. לימד את תלמידיו כיצד לגשת ללימוד סוגיא בעיון, באיזו גיעה ניגש הוא עצמו לשיעור, הכין וחקר עד תום, וזאת לאחר שסוגיה זו כבר נתלבנה אצלו עשרות ומאות פעמים.

ח הריכוז של מרן היה עצום. ניתן היה לעמוד על ידו רבע שעה בלא ששם לב כלל לעומד לצידו, וכן היה יכול להיות רעש בבית ע"י הנכדים ורבינו אינו שם לב.

האדמו"ר הרב חיים מאיר יחיאל שפירא ממוגליניצא זצ"ל הידוע בשם 'השרף ממוגליניצא' - נולד בשנת ה'תקמ"ט (1788). כשנולד קראו לו מאיר (לפי ציווי ר' יצחק לוי מברדיטשוב שאמר שהוא יאיר לכל העולם בתורתו), אבל הוסיפו את השם חיים לפניו ויחיאל אחריו כסגולה לאריכות ימים. נודע כעילוי עוד בצעירותו. גדל והתחנך על ברכי אבי אימו המגיד מקוז'ניץ ממנו למד את תורת הנגלה והנסתר. אחרי נישואיו ישב ועסק בתורה וחסידות וכעבור מספר שנים התקבל לרב בגריצא. בשנת ה'תקפ"ה (1824) לאחר פטירת דודו ר' משה (בן המגיד מקוז'ניץ) החל לנהוג באדמו"רות במוגליניצא. חסידיו נאמדו באלפים רבים ובהם אדמו"רים ורבנים חשובים.

בשנת ה'תקפ"ח (1827) לאחר פטירתו של האדמו"ר השני מקוז'ניץ ר' משה קיבל בנוסף גם את כיסא המגידות בקוז'ניץ ומצדדו היתה פרושה על שני המקומות והוא חתם אבד"ק קוז'ניץ ומאגליניצא. בשנת ה'ת"ר"ג (1842) לאחר פטירת האדמו"ר ר' ישכר דב בר בארון מרדושיץ (ה'סבא קדישא' מרדושיץ) הצטרפו אליו רבים מחסידיו. שימש נשיא כולל רבי מאיר בעל הנס ליהודי פולין בארץ ישראל. **בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו.** ענוותן מופלא. העיד על עצמו כי צפה למרחוק והיה יודע מה נעשה עם חסידיו בכל מקום. נפטר ב-ט"ו באייר ה'ת"ר"ט (1849). חי כ-61 שנים. ציונו במוגליניצא.

סבא (מצד האם): ר' ישראל הופשטיין המגיד מקוז'ניץ. **סבא (מצד האב):** ר' משה יצחק (מצאצאי ר' נתן נטע שפירא בעל 'מגלה עמוקות'). **אביו:** ר' אביעזר זליג (אב"ד גירניץ). **אימו:** מרת פרל. **אשתו:** בת ר' אלעזר וייסבלום (בנו של רבי אלימלך מליז'נסק). **מרבתי:** סבו, ר' ישראל הופשטיין (המגיד מקוז'ניץ), ר' יעקב יצחק הורביץ (ה'חזנה' מלובלין), ר' אברהם יהושע השיל (ה'אוהב ישראל' מאפטא), ר' ישראל פרידמן מרז'ין, ר' יעקב יצחק רבינוביץ (ה'יהודי הקדוש' מפשיסחה). **מתלמידיו האדמו"רים:** ר' שלמה הכהן רבינוביץ מראדומסק, ר' ישראל יצחק פינקלר מרדושיץ, ר' נתן דוד רבינוביץ

משידלובצא, ר' סיני מראדום, ר' אלעזר הופשטיין מקוז'ניץ. **בניו:** האדמו"ר ר' אביעזר זליג, האדמו"ר ר' אברהם יהושע השיל, האדמו"ר ר' אלימלך מגרודז'יסק (בעל 'אמרי אלימלך'), האדמו"ר ר' יעקב יצחק (בעל 'אמת ליעקב') והאדמו"ר ר' משה יוסף. **חתניו:** האדמו"ר ר' אברהם אלחנן אונגר מקאלושין והאדמו"ר ר' יהודה הורביץ ממעליץ.

גדול היה שמו של רבינו בקרב יהודי גליציה, ורבים חרדו למוצא פיו. גדלותו של הרבי התבטאה במיוחד בעבודת התפילה. תפילתו פתחה בפני חסידיו צוהר לעולמו הרוחני העשיר. האש שבערה בתוך תוכו התפרצה מפעם לפעם דרך מילות התפילה, שהיו יוצאות מפיו באימה ובריאה, סוחפות אחריהם את כל הנוכחים, שהיו מתעלים אף הם מעל להשגותיהם ומתרוממים עוד ועוד בעבודת התפילה.

עבודתו התחילה כבר לפנות בוקר, עת היה משכים קום להגות בתורה. הכנה זו יכלה להימשך שעות ארוכות שרק בסיומן ניגש הצדיק לעבודת ה' בסילודין, בצוותא חדא עם קהל עדתו. כדי שלא יגרום לטורח ציבור ביקש השרף מחסידיו, שאם יתאחר יותר מדי בהכנותיו, שלא ימתינו לו, אלא יתחילו את התפילה בלעדיו.

יום אחד התארך הזמן מעבר למשוער והרבי טרם הופיע בבית-המדרש. בלית ברירה נאלצו החסידים להתחיל בתפילה בלי רבם. באותה שעה ישב הצדיק בקודש פנימה והגה בתורה, כשבצד החדר עמד אחד מגדולי תלמידיו. מבעד לדלת הנעולה בקעו קולות המתפללים. לפתע קם הרבי ממקום מושבו והחל לפסוע נרגשות הלך ושוב, כשמצחו מכווץ מהרהורים. לאחר כמה דקות נטל את הטלית המקופלת והניחה על כתפו. נראה היה כי הוא מתכוון להתחיל בתפילתו, אך הנה – שוב המשיך לצעוד לאורך החדר. בשעה הבאה שב המחזה על עצמו פעמים מספר, עד שנעצר הרבי באחת, פתח את הדלת וקרא למשרת, שהיה עסוק באותה עת בענייניו בצידו השני של הבית.

המשרת מיהר להופיע והרבי מיד הקשה בפניו: "זוכר אתה, שנשענו לפני שבועות אחדים לעיירה פלונית?" הלה הניד ראשו. "האם זוכר אתה, כי בדרך חזור נשבר אחד מאופני המרכבה?" המשרת הנהן, ואז נתן בו הרבי מבט נוקב ושאל: "וכיצד המשכנו בנסיעה?" - בכפר הסמוך, בחצרו של החלבן היהודי הבחנתי בגלגל, שעמד ללא שימוש. ניגשתי לבעל הבית וביקשתי לשואלו והלה נעתר לבקשתי", השיב.

"האם השבת לו את הגלגל בחזרה?" שאל הרבי. "לא...", נבוך המשרת, "עד כה לא השבתי לו את הגלגל, העניין פרח מזיכרוני לחלוטין!". "הוא לא אפוא", ציווה הרבי, "ותיכף ומיד שכור לך עגלה אחרת. הטען נא עליה את הגלגל וסע לכפר כדי להשיבו לבעליו. **אנא, מבקש אני ממך, שלא להתמהמה כאן אף לא רגע אחד מיותר!**" אך יצא הדבר מפי הרבי, ומיד רץ המשרת למלא את מבוקשו. רק כאשר נשמעו חריקות אופני העגלה היוצאת מן החצר, נאנח הרבי אנחת רווחה, ופנה להתעטף בטליתו.

התלמיד, שצפה מן הצד, היה המום. הוא הבין, כי הגלגל החסר עיכב את התפילה עד עתה, אך לא הבין, מה נשתנה יום זה מן הימים הקודמים שאף בהם היה הגלגל השאול בידי הרבי? רק לאחר כמה שעות, כששב המשרת מביצוע שליחותו, התבררה התמונה במלואה, מדוע הרב לא יכל להתחיל להתפלל ולהניח תפילין עד החזרת הגלגל.

"כשהגתי לבית החלבן", סיפר המשרת, "פגשתי אותו עומד בפתח ביתו, כשהעגלה שלו עמוסה בכדי חלב, והוא אובד עצות. מסתבר, כי אחר שמילא את העגלה עד תומה, **נשבר אחד מאופניה.** הוא ניגש לחצר האחורית כדי ליטול משם את הגלגל החלופי, ואז נזכר, כי השאיל לי את הגלגל האחרון, שהיה ברשותו. כאשר הופעתי ובידי הגלגל, מיד אורו עיניו של החלבן, והוא מיהר להרכיבו, תוך שהוא מפטיר לעברי: 'אילו היית מאחר בשעה קלה, החלב היה מחמיץ לחלוטין, והיה נגרם לי נזק עצום!'". (מעובד מתוך 'אמוני עם סגולה')

האדמו"ר הרב צבי הירש רוזנבאום זצ"ל - נולד ב-י"ד חשוון ה'תרפ"ט (1919) בסיגט שבromניה. בשנת ה'תרפ"ד (1923) אביו התמנה לשמש כאב"ד בראדשין והמשפחה עברה להתגורר בפולין. מילדותו ניכר כי הוא בעל נשמה גבוהה. בשנת ה'תרפ"ט (1928) נשלח לגור אצל סבו ר' אליעזר זאב בסיגט שחינך אותו עד היותו בר-מצווה. לאחר מכן נסע ללמוד בישיבת סטניסלוב. הרב עסק בתורה הקדושה יומם ולילה וישן מעט מאוד. בחורף ה'תרצ"ז (1936) נסע ללמוד בסאטמאר אצל דודו, ר' בערצי לייפר. למד את ספר 'התניא' מאה פעמים והכיר בו כל אות ואות. עבר את השואה במחנות ההשמדה אושוויץ ובכנוואלד. שם נלקח לעבודה במטבח והתקיים משארות ירקות. מעולם לא נגע במאכלות אסורים. כאשר חיילי ארה"ב הגיעו לשחרר את יושבי המחנה, הוא היה על סף גוויעה.

אחרי השואה עלה לארץ ושהה במחנה העקורים בעתלית. ב-כ"ח בתמוז ה'תש"ה (1945) הגיע לירושלים. בשנת ה'תש"ו (1946) לאחר חתונתו, בעצת האדמו"ר ר' אהרון מבעלז עבר לכפר אתא. שם הקים את קריית 'שיכון סיגט' הכוללת ישיבה ות"ת והתחיל לשמש כאדמו"ר מקרעשניף. בשנת ה'תשמ"ב (1982) עבר לירושלים. הקים בתי מדרש בירושלים, בית שמש, בני-ברק ויליאמסבורג ובלונדון. קירב כל יהודי. התפרסם בעבודת ה' בעיקר בשבת שבה התפלל בהתלהבות גדולה. ערך טישים במשך שעות והלהיב את המשתתפים לקדושת שבת. שימש כשליח ציבור ובעל קורא. בשבת לא ישן. לקידוש התכונן שעות ארוכות. דרשותיו מיוסדות על תורת חסידות חב"ד. שמר על עיניו באופן מדהים גם כשהיה מדובר בחשש לחייו. נפטר ב-ט"ז אייר ה'תשס"ו (2006). חי כ-87 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים.

אביו: הרב ניסן חיים. **סבא (מצד אביו):** ר' אליעזר זאב מקרעטשניף. **אמו:** מרת ראצה. **אשתו:** מרת שפרה (בת דודו, האדמו"ר רבי חיים מרדכי מנדבורנה). **ילדיו:** האדמו"ר ר' ניסן (מקרעטשניף ירושלים), ר' דוד שלמה (חתן האדמו"ר מבוסטון בית שמש מכהן כרב הצעיר), האדמו"ר ר' זיידא אליעזר זאב (מקרעטשניף סיגט), מרת ראצה ברכה (נישאה לר' יעקב מנחם רבינוביץ, האדמו"ר מביאלה בני ברק). **מרבנותיו:** הגאונים אביו, סבא, ר' דוד הלוי איש הורביץ (אב"ד סטניסלוב), דודו, הדיין ר' בערצי לייפר, ר' יוסף צבי דושינסקי (גאב"ד העדה החרדית בירושלים). **חברותא:** ר' אלימלך אשכנזי (אב"ד מלבורן). **מתלמידיו:** הגאונים ר' יחיאל מיכל ליבוביץ (האדמו"ר מניקלשבורג), ר' יצחק מאיר מורגנשטרן (האדמו"ר מתורת חכם), ר' גמליאל רבינוביץ (ראש ישיבת שער השמיים), ר' ישכר בער לייפר (האדמו"ר מבישטינא) **מספריו:** **יתורת חיים ואמונה יקדושת צבי ירזא דעובדא ירזא דשבת** - מתורת זקנו (ר' אליעזר זאב מקרעטשניף) **פענח רזא בית שמחה** - סיפורים והנהגות על רבינו.

הגה"צ רבי יעקב אליהו (רב 'ראשית חכמה' במונטריאול) סיפר שראה במו עיניו את גודל קדושתו של רבינו ממנה ניתן ללמוד עד היכן הגיעו גדרי הקדושה של רבינו. הרב אונסדורפר אמר, שאם לא היה רואה זאת בעיניו, לא היה מאמין לכך! בשנת ה'תשנ"ט הרבי סבל ממחלת מעיים קשה ל"ע שגרמה לו ייסורים גדולים. היה עליו לעבור ניתוח כדי לפתור את הבעיה אך הרבי סירב. הוא ביקש מהרה"ג ר' יהודה אליעזר יונגר מקריית טאהש וסיפר ששמע ממישהו בעיר מונטריאול כי ניתן לרפא את הבעיה שלו ללא ניתוח. הוא ביקש ממנו, שיברר את העניין. ר' יהודה אליעזר בדק ולאחר זמן קצר הודיע לרבי, שניתן להגיע למונטריאול ולהתחיל בטיפול תרופתי ללא צורך בניתוח.

הרבי נסע לשם והתאכסן אצל הרב אונסדורפר. הרבי סירב להגיע לבית החולים ולכן הטיפולים נערכו בביתו. במסגרת אחד הטיפולים הרב היה צריך לקבל זריקה מסוימת שרק מי שמוסמך היה מותר לו לעשות זאת. מדובר בזריקה מורכבת שאם לא היו נותנים אותה כפי שצריך - הדבר עלול לגרום למצבים קשים. הבעיה המרכזית היתה שנמצאה רק אחות שיכולה להגיע ולתת לרבי את הזריקה. הרב כמובן לא הסכים לדבר. בלית ברירה השיגו גבר שהסכים לתת את הזריקה. בפועל הוא לא ידע בדיוק היכן המקום שבו עליו להזריק. לאחר שהזריק הוא עזב את המקום. לא חלף זמן רב והרבי התחיל לסבול ייסורים קשים נוראים. המקום התנפח במהירות והזהדהם כולו. דם רב התחיל לרדת והיה צריך לקרוא לעזרה דחופה. הרבי סבל קשות אך לא הסכים שיקראו לעזרה מבית החולים שיכלו לשלוח רק אשה. המצב הלך והחמיר. הרבי נחלש משעה לשעה. יסוריו גברו וכוח הדיבור ניטל ממנו. חשש כבד נוצר למצבו הבריאותי.

הרב אונסדורפר ומקורבים אחרים ניסו כל אחד בתורם לשכנע את הרבי כי מדובר בפיקוח נפש ושיסכים להיעזר על ידי אחות. אך הרבי סירב בתקיפות. למחרת עם שחר ביקרו במקום מספר חברי ארגון ההצלה. הללו הביעו את דעתם שאין לשמוע בעת זו לרבי וצריך לקחת אותו לבית החולים נגד רצונו כדי להציל את חייו... הרבי, שהרגיש בדבר קרא לרב אונסדורפר ואמר לו במילים חריפות: "למות או לא, לא זו דאגתי כעת. להישאר חי באופן שאתם רוצים בו - זוהי צרתי היחידה בעת הזו!". במילים אלו הרבי העמידם על מקומם שאין להם לדאוג לפיתרון צרה באמצעות צרה גדולה עוד יותר... הרבי מודע בהחלט למצבו, אך הוא לא מסכים לקבל טיפול רפואי בדרך שהם רוצים! בלית ברירה הם פנו שוב לחפש אחר איש שיוכל לעשות את הדרוש. לנסות לתקן את המצב הקיים ולהחיות את הרבי.

בשעה אחת עשרה בבוקר נמצא מישהו לאחר ייסורים כמעט בלתי נסבלים של הרבי. הוא בס"ד היה השליח הטוב להציל את חיי הרבי הקדוש. הרב אונסדורפר אמר: "לא יכולתי להאמין למראה עיני - יושב אדם, שחייו תלויים לו מנגד, אפוף ביסורים קשים מנשוא ולא מסכים בשום אופן שאשה תטפל בו. אם לא הייתי רואה את הדברים בעצמי, לא הייתי מאמין לכך!". (מעובד מתוך בית שמחה)

המקובל יצחק חי טייב זצ"ל: נולד ב"ט כסלו ה'תקג"א (1743). מרבניה החשובים של יהדות תוניסיה. השם 'חי' נוסף לו כדי להבדיל בינו לבין רבי יצחק טייב דודו, שהיה אב בית דין בתוניס וחבר ספרים חשובים, ביניהם "ערך השולחן". שקד על לימוד התורה, בעודו צעיר לימים החל לכתוב חידושי תורה אך רבים מחידושו אבדו בשריפה ומה שניצל מן השריפה ראה אור לאחר סילוקו לשמי רום בספר 'חלב חטים'. הרב התפרסם בשל בקיאותו ברצי הקבלה ותורת הנסתר. כבר בגיל צעיר היה מוערץ וריכז סביבו תלמידים רבים. רבי יצחק חי טייב חי עוני, ועיקר פרנסתו הייתה מנדבות של אנשים אשר הכירו בגדולתו. למרות חוכמתו הרבה ומעריציו הרבים לא זכה לכהן ברבנות או לשמש במשרה רשמית כלשהי, ורק לאחר מותו הפך להיות אחד מרבניה הגדולים של טוניס. **אנשי הקהילה יחסו לרב יכולת לראיית הנגלה והנסתר. היו שטענו כי חולל נסים כמו הורדת גשם, גרימה להתעברות נשים עקרות, ראיית חלומות וקריאת מחשבות.**

ר' יצחק חי בלט בפשטות הליכותיו, תושייה רבה, הבנה מעמיקה של נפש האדם, **חולל נסים ונפלאות והגיע למדרגת ראיית הנולד.** החיד"א העיד כי פגש כ-300 תלמידי חכמים בטוניס (בספרו "מעגל טוב"), בתוכם נערים בני י"ד שנה הקולעים אל השערה ובין אותם נערים היה גם ר' יצחק חי אשר בגיל 14 כבר היה שלם בכל מידותיו.

לאחר הסתלקותו, האומן שהכין את המצבה חרת עליה: "רבי חי טייב מת בשנת ה'תקצ"ו, ולא כתב כנהוג לגבי צדיקים, צדיק הלך לעולמו, או נתבקש בישיבה של מעלה. **באחד הלילות בא רבנו בחלום לאומן זה והקפיד עליו.** האומן הגיב בצעקה בשנתו והרב גער בו, ויאמר: "האם אינך יודע מאמר חז"ל כי צדיקים גם במיתתם נקראים חיים? **עליך לקום מחר בבוקר וללכת לחרות על המצבה את המילה "לא" בין השורות."**

כשכולו נסער, קם האומן והוסיף את המילה "לא" כשהיא תלויה בין השורות. וכתב: "רבי חי טייב (לא) מת בתאריך ה'תקצ"ו. נפטר ב-ט"ז אייר ה'תקצ"ו (1837) בטוניס. חי כ-94 שנים. על שמו נקראו כ-17 רחובות, כוללים ובתי כנסת ברחבי ארץ ישראל וכן חדר לימוד בכותל המערבי. ההילולות לכבודו מתקיימות בשני תאריכים: האחת ב-י"ט בכסלו (יום הולדתו) והשנייה (נפוצה רק לאחרונה) ב-ט"ז אייר (תפארת שבהוד). בהילולות הללו משתתפים מאות אנשים, מדליקים נרות, מספרים מחידושו, מנפלאותיו וממעשי הניסים שהיה עושה בחייו. **מספריו: חלב חטים. בנו: ר' רפאל.**

בעיר רחוקה מתוניסיה, מעבר לים, חי לו רב צדיק גדול, שהיה ידוע ברבים ושמו הלך לפניו. הוא שמע גדולות ורבות על הצדיק והקדוש הגדול מהעיר תוניס, ר' חי טייב זצ"ל. בנוסף הגיע לאוזניו שהקדוש מתוניס **הינו מחולל נסים גדול ויודע לנבא את העתיד בדיוק רב, עד כדי להפליא.** הרב הצדיק חשב רבות, עד שהחליט להפליג לתוניס בכדי לפגוש ולבחון בעצמו את יכולותיו של הקדוש ר' חי טייב זצ"ל. ביקש הוא לבחון את ר' חי טייב זצ"ל גם ברמת ידיעותיו והבנתו בהוראת התלמוד וכן בסודות הקבלה.

בהגיעו לנמל תוניס, הוא חיפש סבל שיוכל לעזור לו להעביר את חפציו לבית מלון. הקדוש ר' חי טייב זצ"ל, אשר ידע ברוח קודשו את אשר עומד להיות מבעוד מועד, החליט להתארגן בכדי לעמוד במבחן ההוכחה של יכולותיו, **הוא התחפש ל"סבל" והגיע לנמל תוניס.** שם התארגן ועמד במסלול הליכתו המתוכנן של הרב הצדיק, שהגיע מעבר לים.

רבי חי טייב זצ"ל פנה לרב הצדיק, אשר הגיע זה עתה מעבר לים, ושואל אותו: "האם אדוני זקוק לעזרתו של סבל בכדי להעביר את המטען לבית מלון?" - "כן, בדיוק אני מחפש סבל שיוביל את החפצים שלי לבית המלון" ענה הרב הצדיק. התייר עזר לסבל להעמיס את המטען על גבו ושניהם יצאו לדרכם, לכיוון בית המלון. תוך כדי הליכה פונה הרב חי טייב זצ"ל ל"תייר": "מה היא מטרת הגעתך לתוניס? **אם בכדי לשאול ולבחון את הרב חי טייב בכל מיני שאלות וסוגיות הנה לך כל התשובות לשאלות אשר הביאוך עד לכאן."**

הרב הצדיק לא האמין למשמע אוזניו. למשמע דברי "הסבל", הוא קפא במקומו. לאחר שהתעשת הוא שאל את עצמו: "אם האיש הזה, שהינו אך ורק סבל, ידע לנבא את סיבת הגעתי לכאן, הוא גם ידע מראש את כל התשובות לשאלות ששמרתי בסוד ביני לבין עצמי והתכוונתי לשאול רק את הקדוש, מה עשוי להיות כוחו של הקדוש רבי חי טייב בכבודו ובעצמו, אותו התכוונתי לשאול ולבחון באמת?". הרב "התייר" פונה ל"סבל": "אנא ממך, תחזיר את המטען שלי לנמל בכדי שאוכל לחזור לדרכי, עם אותה האוניה בה הגעתי לכאן, עוד היום!".

בתקופת כיבוש הנאצים בתוניס, הורידו את הקברים שבבית הקברות של "Londre Avenue de", כדי להשתמש בשטח לתותחים נגד מטוסים ולתעלות תת-קרקעיות. כאשר הגיעו לקברו של רבי חי טייב, אחד מהעובדים ידע לקרוא את לשון הקודש ואמר לחברו: "זה קבר של צדיק גדול. אסור לעקור אותו". חברו לא הקשיב לדבריו ונתן מכה עם המקוש על קברו של ר' חי טייב. **לפתע פתאום העובד נחבט לקיר ונהרג והקבר נשאר במקומו, עד העברתו לבית הקברות בבורגל.**

לפני מספר שנים התחולל מעשה פלא בו ניצל הזמר התוניסאי הנודע ז'קי סבג מצפת. וכך סיפר: באחד מימי שישי לעת ערב, סמוך לכניסת השבת, נוהג היה לעלות במעלית בניין העירייה, כדרכו, בסיום יום עבודתו. **לרוע מזלו נסגרה עליו המעלית ולא פעלה.** כל ניסיונותיו לקריאת עזרה עלו בתוהו ונשקפה סכנה ממשית לחייו. בעת מצוקתו פנה לר' חי טייב ונדר- שאם יצא בשלום מהמצב המסוכן בו הוא מצוי, הוא יעשה הכל כדי לא להעדר בהילולות לזכרו. **והנה התחולל הנס ובאותו הרגע המעלית החלה לפעול.** ז'קי, כולו נרגש, סיפר לידידיו ולבני משפחתו את אשר אירע לו ומאז הוא מקיים את נדרו מידי שנה בשנה.

גביר אחד היה נוהג בכל ליל שבת קדש אחר חצות הלילה, להביא עשרה תלמידי חכמים אל ביתו ללמוד בספר הזוהר הקדוש עד אור הבוקר. כאשר הגיע יומו של אותו האיש להיפטר מהעולם, הוא קרא לבנו וציווה עליו שימשיך להחזיק בכל כוחו במנהג זה. וכן היה, אחרי מותו החזיק בנו במצווה זו.

ויהי היום, יום ערב שבת. בימי הסתיו ירד גשם רב. כל הארץ היתה רפש וטיט. עבר רבינו ברחוב ורצה לבוא לבית הגביר. ביתו היה ערוך ומוצע כרים ובגדים נאים לכבוד הת"ח הבאים לילה לביתו כנהוג. מנעלי הרב הנ"ל היו מלאות רפש וטיט. בא הרב לבית הגביר ודרך במנעליו על המצעות ההם, וביקש מהגביר לתת לו חצי זהוב אחד.

הגביר ראה כי הרב לכלך את כל המצעים. אולם הוא לא אמר כלום מאחר ולא רצה לבייש את הצדיק ומיהר לתת לו חצי זהוב. לאחר שהצדיק עזב את הבית, ציווה למשרתו להחליף למצעים נקיים. כעבור חצי שעה, שב הרב ושוב הגיע לבית הגביר. וכמעשהו בראשונה כך מעשהו בשניה. שוב דרך על המצעים ולכלכם, וביקש עוד חצי זהוב מהעשיר ומיהר לתת לו.

לאחר שהרב עזב את ביתו שוב ציווה על משרתו להחליף את המצעים לנקיים. לאחר זמן מה שוב הצדיק הגיע אליו ולכלך את כל המצעים וביקש שוב חצי זהוב. העשיר לא יכל להתאפק וכעס על הרב ושאל: **"מדוע ככה עשית זה שלוש פעמים? למה לא שאלת בראשונה לתת לך זהוב וחצי עוד שללכת שלוש פעמים את כל המצעים?"** ובכל זאת נתן לו עוד חצי זהוב אחר.

הרב יצא מבית העשיר. כאשר הגביר הלך לישון, ראה בחלום את אביו כועס עליו מאוד ואמר לו: **"איך ביישת את נפש הרב בכעסך? ועתה בני דע לך, כי אם אין אתה מבקש לך מחילה מאת הרב בטרם תזרח השמש- הינך מת! חיש מהר, כי כן יצא המשפט מבית דין של מעלה!"** הגביר התעורר בבעתה הביט בשעון וראה כי כעת שעת חצות לילה.

קרא למשמשו להזמין את האנשים לבוא אל הבית כמנהג. ואמר לו לקרוא גם לרבינו כדי לבקש ממנו מחילה לפני שתזרח השמש. הלך המשמש וקרא לאנשים כאשר ציווה עליו העשיר. האנשים באו לביתו והנה הגביר רואה כי הרב חי טייב לא בא איתם. כעס העשיר מאוד על משמשו ואמר לו: **"הלא צויתך לקרוא לרב, ואיפה הוא?"** ענה לו המשמש: **"קראתי לו ראשון. אבל הוא לא בא"**.

אמר לו הגביר: **"שוב מהר לקרוא אליו שנית"**. הלך המשמש ופגש את רבינו בדרך בדרכו לבית הגביר. אמר לו המשמש: **"כבוד הרב, הלא קראתי לך ראשון, ולמה איחר כבודו לבוא אחרון? האדון שלי כעס עלי מאוד על כך שכבודו לא היה בתוך הבאים, וחשב שלא קראתי לכבוד תורתו"**. ענה לו הרב: **"תאמר לאדוניך, אל ירא ואל יפחד כי עוד לא זרחה השמש"**.

המשמש לא ידע מאומה מחלום אדוניו, ותמה על התשובה ושאל: **"מה החידה הזאת אשר חד אדוני?"** השיב לו הרב: **"פתרון חידתי ידע אדונך"**. המשמש חזר לבית אדונו וסיפר את תשובת הרב לגביר והאדון הבין כי על רבינו שורה רוח-הקדוש. ברגש שרבינו הגיע הגיע לבית, העשיר נפל לרגליו והתחנן שימחל לו על אשר פגע בכבודו. רבינו מחל לו בלב שלם.

באחד מלילות החורף נערך ברית-יצחק בבית אחד הרבנים. נאספו מספר רבנים בבית-היולדת ללימוד גמרא במשך כל אותו לילה. בין הרבנים נוכח אורח, מקובל שהגיע מירושלים עיר הקודש. לאחר מספר שעות של לימוד, **שני אנשים נשאו שיכור**, נעליו היו מלאים בוך. הם הניחו אותו על המיטה ויצאו לאחר שנסקו את ידיו בכבוד רב.

האורח, ניסה לתהות על מהותו של השיכור ושאל מדוע כיבדו אותו. הרבנים אמרו **שצריך מאוד להיזהר בכבוד השיכור, ואדם זה מגדולי הדור**. כעבור שעות, התפכח משנתו, ושאל את הרבנים שנכחו במקום: **"כמה דפים למדתם?"** לאחר שענו לו, ביקש שיחזרו על הלימוד כדי שיוכל לשמוע את פלפולם. האורח מירושלים טען כי אין באפשרותם לחזור על לימודם, היות והפלפול היה ארוך מאוד. אולם השיכור פנה אל המקובל מירושלים וביקש לשמוע מעט מתחילת הסוגיה הראשונה שלמדו.

דקות ספורות לאחר שהתחילו את הסוגיה בשנית, שאל השיכור שאלה קשה במיוחד. הקושיה היתה חזקה במיוחד. מאחר ולא ידע להשיב, התנצל ואמר כי נזקק הוא לנקביו ויצא החוצה. לאחר מספר דקות חזר האורח, וענה תשובה. רבינו השיב שיפה ענה וכי התרוך הוא אמיתי, אולם יש לו עוד קושיה. והקשה קושיה קשה יותר מהשאלה הראשונה. האורח ששוב לא ידע לענות התנצל בשנית ואמר ששוב הוא נזקק לנקביו. ו לאחר מספר דקות שב האורח ובפיו תשובה לקושיה השניה. רבינו שיבח את התשובה ושאל בשלישית.

הקושיה השלישית הייתה קשה מן השתיים הראשונות. האורח שלא ידע מה לענות, התנצל בשלישית ופנה לצאת בחוץ. ואז פנה השיכור ואמר: **"מחילה מכבודו, לא יצא החוצה ואל יטריח את אליהו הנביא בקושיה זו, הגם שאליהו הנביא ענה לך על שתי הקושיות הקודמות, על קושיה זו לא ידע להשיב!"**. ואז נדהם האורח לגלות מי הוא האדם הנמצא לידו וביקש את קרבתו ופנה אליו בבקשת סליחה על שלא כיבדו בכבוד הראוי לו.

הסיבה שרבינו נהג בשיכרות נעוצה בשל מעשה נורא שהתרחש. **בצעירותו, שקד ימים וילילות ולא שיחק בחוץ כילדים בני גילו**. הרב הסתגר בעליית הגג. למד וכתב את חידושי תורתו. אימו, פנתה מספר פעמים לבנה וביקשה ממנו שיצא מהבית ויהיה ככל הילדים. אולם הרב המשיך בדרכו. כך נמשך הסיפור כשלוש שנים. בצר לה, דיברה עם שכנתה. השכנה, היתה רעת עין וקנאה ברבינו. היא הציעה עצה אכזרית ואיומה: **"אין זה הגיוני שילד ישר בבית ולא יצא החוצה. עליך להכריח אותו לצאת. ועל כן עצתי לך: עלי לעליית הגג, קחי את כל כתביו והשליכי אותם לתנור. לאחר שתשרפי אותם, אין ספק כי בנך יתייאש מלימודו ואז הוא יצא לשחק ככל הילדים"**.

האם שהיתה תמימה, עלתה לעליית הגג והשליכה את כל הדפים היישר לתנור כעצת אותה שכנה אכזרית. כאשר הבן גילה את המתרחש, הוא החל בוכה מרה על כל תורתו שאבדה. שלוש שנים שהוא עמל וכותב חידושי תורה, והנה, ברגע קטון, הכל הלך לאיבוד. אי אפשר היה לנחמו, צערו היה רב. אימו התחרטה, אולם זה היה לאחר מעשה, ואי אפשר היה להשיב את המצב לקדמותו. **מאותו יום, היתה מתמכר לטיפה המרה**. בכל עת שהיה מזכר בשרפה שאחזה את חידושי תורתו, היה מתמלא בעצבות נוראה, והיה פונה לטיפה המרה בכדי שישכח מעט מהצער שאוחז אותו ועל כל חידושי התורתה שאבדו ואין להם תחליף. כך היה מעשיו יום ביומו.

הרב הגאון רפאל אליהו עבו זצ"ל: נולד בצפת בשנת ה'תרע"ג (1913). בצעירותו למד בישיבות 'רידב"ז', 'תפארת ישראל' ו-'פורת יוסף'. גאון עצום ורב בישראל, **חסידי קדישא באורחות חייו** (בין מייסדי חברת "תענית דיבור" העולמית, לעת זקנתו נהג בפרישות רבה והרבה בתעניות כל שני וחמישי), מגאוני הספרדים בדורנו. **הרביץ תורה במשך עשרות שנים במסירות נפש גדולה במרוקו ובארץ ישראל** (בביהכ"ס "מוסיוף" שבשכונת הבוכרים. בטבריה וברמת גן בביה"כ "מקור חיים" שבנחלת גנים).

יסד את מוסדות "אוצר התורה" ברחבי מרוקו (רשת חינוך שמנתה למעלה מ-8,000 תלמידים ושימש כמפקח ראשי). בשנת תשי"ח נתמנה לראב"ד הרבני האזורי בחיפה. בשנת תשכ"א קיבל מינוי של ראב"ד בת"א-יפו ובשנת תשמ"א נבחר לכהן כחבר בית הדין הגדול בירושלים וכיהן בו עד יום פטירתו. נפטר ב-ט"ז אייר ה'תשמ"ג (1983) **במיתת נשיקה' בהיותו בצום בזמן קריאת-שמע של תפילת ערבית**. חי כ-70 שנים. ציונו בבית העלמין 'נחלת יצחק' בתל אביב.

אביו: הגאון ר' יהודה (מרבני צפת). **סבו:** הגאון ר' אברהם חי (רבה הראשי של צפת). **מרבנותיו:** הגאונים ר' דב מאיר רובמן. ר' עזרא עטיה (ראש ישיבת 'פורת יוסף'). **מתלמידיו:** הגאונים ר' שלמה שלוש (רבה של חיפה), ר' יוסף אוחנה (רבה של קרית מוצקין), ר' יהודה עדס (ראש ישיבת 'קול יעקב' בירושלים)

בספר 'אורח צדיקים' של ידידו ר' דניאל אלול מביא את הסיפורים הנפלאים בשם נכדו, ר' מרדכי בן דוד, ראש מוסדות "מורשת רפאל" בחיפה המספר על סבו הגדול: כאשר היה רבי רפאל עבו זצוק"ל בשליחותו במרוקו להקים תלמודי תורה וישיבות "אוצר התורה", עשה הצדיק כנס גדול לעשירי העם היהודים, שם דרש להם בנושא חשיבות התורה וביקש מהם לתרום כפי יכולתם, כדי להעמיד את הישיבות על מכונם. בין כל העשירים ישב אחד מגדולי פרנסי הקהילה שבעיר. לאחר כרבע שעה ביקש העשיר מהרב הצדיק רשות ללכת לביתו, **כדי לתת לבנו החולה במחלה מסוכנת תרופה, הנמצאת אצלו, שהביאה מהרוקח**. ענה לו הצדיק ר' רפאל: "אם תלך, בטוחני, שאף אחד לא יתרם ברחבות הלב. אבקשך להישאר - ובזכות כך לא יאונה לילדך כל רע".

נשאר העשיר בלית בררה, ואולם לאחר זמן מה שוב ביקש מר' רפאל רשות ללכת לבנו לתת לו את תרופתו. שוב ענה לו הצדיק: **"אם תישאר כאן - לילדך לא יאונה כל רע!"** כעבר זמן, בפעם השלישית, ביקש העשיר מהרב רשות ללכת לביתו לתת לבנו את התרופה. אמר לו הרב: **"הלא כבר הבטחתיך לילדך, לא יקרה דבר אם תישאר"**. עשה העשיר כמצוות הרב.

והנה, כעבור שעה קלה, ראה העשיר את הרוקח, שממנו קנה את התרופה - כולו מבוהל ומרוגש, רץ במהירות לעבר העשיר. "האם נתת לילדך את התרופה שהכנתי לו?" שאל הרוקח בבהלה. "לא", ענה העשיר, "הרב ביקשני להישאר פה עד לסוף הכנס". "ברוך ה'", קרא הרוקח בשמחה, **"התבלבלתי במרשם, שנתתי לך, והתרופה לא הייתה כלל תרופה אלא רעל מסוכן ביותר, שהיה ממית את בנך"**. קם העשיר בהתרגשות ונישק את ר' רפאל עבו. מאז נקרא רבנו בפי כל: **"המלאך רפאל"**.

רבי שלמה מלכה היה חולה בעיניו שנים ארוכות. הוא הלך לרופאים רבים, שנתנו לו תרופות שונות עד שגרמו לו רחמנא ליצלן. לעיוורון. הלך ר' שלמה אל הצדיק ר' רפאל עבו ובקש ממנו בתחנונים שיתפלל ויעשה תיקון לרפואתו. תחילה דחה אותו הצדיק. אולם לאחר הפצרות רבות נענה לו. וכינס עשרה אנשים יראי שמים. ועשה לו תיקון כדת וכדין בבכיות ותחנונים. **והנה נס! בבוקר החל ר' שלמה מלכה לראות בעיניו!!!** הלך ר' שלמה לרופאים, ואמר להם: **"ראו זכותם של צדיקים עד היכן היא מגעת! הנה ריפא אותי הצדיק רבי רפאל עבו. ללא תרופות"**. התחילו הרופאים לעשות לו בדיקות וטפולים שונים. כדי להבין כיצד התרפא מהעיוורון שלו. עד ששוב, ה' ישמור גרמו לעיוורונו. שוב חלה רבי שלמה את פני הרב הצדיק עבו בבקשה שיברכו לרפואה שלמה מעיוורונו. אולם הצדיק אמר: "נס לא מתרחש כל פעם", ודחה את בקשתו. ומאז נשאר הרב מלכה ל"ע סגי נהור.

יפר ר' יהודה עדס מעשה שהיה עם רבנו, אשר עין בעין ראו כי רוח-הקודש שורה עליו: פעם אחת בשבתו בבית הדין בתל אביב כאב"ד, בא אליו זוג כדי להתגרש, והיה סכסוך כספי ביניהם. ר' רפאל הציע להם ללכת לביתם ולהסתדר ביניהם על הפרשה הכספית, ואחר כך לשוב ולהתגרש. לאחר כמה ימים הגיעו השנים לבית הדין להתגרש, באומרם, כי כל העניינים הכספיים סודרו לשביעות רצונם. כשבא רבי רפאל לסדר עבורם את הגט, למרות שלא נראתה שום סיבה לא לגרשם, שלחם לביתם וביקשם לחזור למחרת. לאחר צאתם של בני הזוג הסביר ר' רפאל לדיינים, כי הוא מרגיש שמהוה כאן אינו כשורה. מיד שלח שליח לבית האשה לשאול אותה, האם באמת היא מסכימה להתגרש. ולהפתעת השליח ענתה האשה, **שהיא בכלל לא מסכימה להתגרש - וכל הסכסוכים הכספיים נותרו בעינם. וכלל לא באה לבית הדין...** למחרת, כשבא הזוג להתגרש, פנה ר' רפאל לאשה ותבע ממנה בתקיפות לומר את האמת, האם היא אשתו של המגרש. האשה נשברה והבינה, שהמזמה נתגלתה והודתה, שאין היא האשה כלל ורק תמורת כסף הסכימה להציג את עצמה כאשתו של המגרש, על מנת שיוכל לתת גט.

יפרה הרבנית, אשת רבינו, שפעם אחת בלילה הקיצה משנתה והלכה לחדרו של הצדיק. והנה ראתה לתדהמתה אש מסביב לרב כשהוא יושב במרכז ולומד תורה. נבהלה הרבנית וקראה: "ר' רפאל מה קרה?" "הבחין בה ר' רפאל. הרגיעה ואמר: "אל תפחדי". והאש כבתה מאליה. ביקש ממנה ר' רפאל לא לספר דבר זה לאף אחד. ואכן הרבנית נצרה סוד זה עד לפטירתו.

הצדיק הרב משה שמאי זצ"ל - נולד בשנת ה'תרנ"ד (1893) בעיר יזד בפרס. עוד מימי ילדותו היה שם לילות כימים כדי ללמוד בתורה הקדושה. כאשר רבינו הגיע לגיל שמונה עשרה הוא התחתן. כעבור שלוש שנים התייתם מאביו. מאז הוטלה עליו פרנסת אימו, אחיו ואחותו הקטנים. רבינו רצה ליהנות מיגיע כפיו וגם ללמוד תורה, לכן החל לעסוק במכירת בדים בכפרי הגויים בסביבות העיר יזד. למרות עבודתו נודע בתורתו, במעשיו הטובים ובמידת חסידותו הנפלאה. היה שמח בחלקו למרות מצבו הכלכלי הקשה. היה קם בכל לילה בחצות ובוכה בדמעות על גלות השכינה ועל שלום הבריות, ובפרט על החולים. כאשר היו לאנשי יזד שמחות או אבל ח"ו, הם היו מזמינים את רבינו שיבוא לשמח או להבדיל לנחם. רבינו כדרכו בקודש, לא היה משיב ריקם אף איש, מקטן ועד גדול ואפילו היה מוותר על עבודתו בנפש חפצה. היו מתייעצים עימו בכל עת. רבינו החמיר על עצמו חומרות שונות. בפרס לא הייתה מאפייה של יהודים. כתוצאה מכך הם נאלצו לאכול פת של גויים. רבינו החמיר על עצמו ולא אכל. בביתו היו אופים לחם מיוחד בשבילו, למרות הקושי שהיה כרוך בהשגת הקמח ולכן פעמים רבות לא יכל לאכול פת. בהגיעו לגיל זקנה רבינו עזב את עיסוקו במכירת בדים ברחבי הכפרים והשתקע בעיר.

רבינו קנה לעצמו חנות קטנה, ובין לקוח ללקוח עסק בעמלה של תורה. מלומד בניסים. רבים פנו אליו ונושעו. גם גויים שידעו את קדושתו פנו אליו. פקד עקרות. ענוותן מופלא. בשנת ה'תש"י (1950) עלה לארץ ישראל. כשירד מן המטוס, כרע על ברכיו ונשק בהתרגשות את אדמת ארץ ישראל לעיני כל הקהל שהיה במקום. הוא שהה כארבע שנים במושב בית נבלה (בית נחמיה). לאחר ארבע שנים עבר לעיר הקודש ירושלים. נפטר ב-ט"ז אייר ה'תשכ"ב (1962). חי כ-69 שנים. ציונו בהר-המנוחות בירושלים.

אביו: ר' שמואל (היה ישר וחסיד גדול).

פעם אחת רבינו יצא מהעיר לכפר בדרך שעוברת במדבר צחיה וחס. אותו היום היה שרב גדול, ולא היו לרבינו מים בכלל. צמאונו הלך וגדל וכמעט שהגיע עד שערי מוות. רבינו התפלל לפני בורא עולם שיושיע אותו. כשסיים את תפילתו ראה אדם ובידו חצי אבטיח. האיש הציע לו את מחצית האבטיח המיותר. רבינו הודה לו ומיד ישב לאכול. כשסיים הרים את עיניו וראה שמושיעו נעלם. אז הבין שה' שלח לו את שליחו להצילו ממוות.

באחד הכפרים היה גוי עשיר גדול אשר בתו ל"ע הייתה עקרה. בצר להם הם פנו לרופאים ולמומחים, אבל דבר לא עזר. יום אחד רבי משה הזדמן לשם ונכנס לביתם כהרגלו להציע לפנייהם את סחורתו. כאשר ראה שפניהם אינם כתמול שלשום הוא שאל אותם לפשר הדבר והם סיפרו לו כל העניין. רבי משה הבטיח להם שבעוד שנה יחבקו בן בתנאי שיאמינו בלב שלם שמשה רבינו אמת ותורתו אמת, ודתו עומדת מעל כל הדתות שבעולם. הם הסכימו. לשנה הבאה נולד להם בן וקראו את שמו 'מוסא' על שם רבי משה.

באחד הכפרים בפרס גר ראש עיר גוי עשיר מופלג. בזמנם אנשים חשובים השתמשו בחותמת שהייתה קבועה בטבעת שלהם לצורך משא ומתן. בעזרתה יכלו להוציא ולהביא כספים. גם לאותו ראש עיר הייתה חותמת. שבת אחד היא אבדה לו. האיש חשש שמישהו ימצא את החותמת ויוציא במרמה את כל כספו ורכושו. בשעת אחר הצהריים בא לפני רבינו וסיפר על האבידה. בשבת רבינו דרש בביה"כ. ראש העיר אמר שלא יזוז משם עד שרבינו ישיג את החותמת. רבינו ניסה לדחותו, אך הוא עמד בשלו. רבינו אמר לו שבשבת קודש אינו יוצא ממקומו, אבל הבטיח לו שהלילה תמצא את החותמת ואין לו מה לדאוג. ראש העיר סמך עליו וחזר לכפר. באותו הלילה אמרו לאיש בחלום שהחותמת מונחת במקום מסויים ליד הנהר. הוא התעורר הלך לאותו מקום ומצא אותה, כפי שרבינו הבטיח לו.

לרבינו היה שכן מוסלמי צורר יהודים שהיה קורא בקוראן בקול גבוה, דבר שהפריע לרבינו מאוד. הצדיק ביקש מאותו שכן כמה פעמים שינמיך את קולו, אבל השכן רק הרים את קולו בצעקה על רבי משה והתחיל לקלל את דתו ואמונתו. כשסיים, רבי משה אמר לו: "אם היית פוגע בכבודי בלבד, היה זה ענייני הפרטי. אבל מכיוון שקיללת את דת משה ותורתו, תדע לך שהיום הוא היום האחרון שאתה בחנות הזו. מחר בשעה הזו תהיה בקבר". למשמע הוויכוח בא שכן נוסף והיה עד לדברים אלו. הוא בא לפני רבי משה וביקש ממנו שיסלח לשכנו. רבי משה השיב לו כי הוא לא יכול, מכיוון שהשכן פגע בכבוד התורה ולא בכבודו. ואכן, השכן המוסלמי סגר את חנותו והלך לביתו, קיבל כאב ראש חזק ומת. למחרת באותה שעה כבר היה בקבר. כן יאבדו כל אויביך ה'.

בביתם של קרובי משפחתו של רבינו היה בור ובו נחש גדול שהסתובב בבית ובחצר. בני הבית פחדו ממנו. ביום הם יצאו מהדירה ובלילה פחדו לישון בה. הם היו אובדי עצות. בצר להם הם באו וסיפרו לרבי משה. הצדיק אמר להם: "כאשר הנחש יוצא עוד פעם, תבואו ישר אלי ותודיעו לי". וכך היה. כאשר הנחש יצא, באו מיד והודיעו לו. רבי משה עזב את כל עיסוקיו והגיע. הוא ראה את הנחש מסתובב בחצר והתחיל להזהיר אותם: "נחש! אני גוזר עליך שלא תצא ממקום משכנך ביום ולא תזיק אף פעם לשום אדם. אם לא תשמע בקולי- אני גוזר עליך בשם בורא עולם שלא תצא מדירתך לעולם". מאותה העת לא נראה הנחש, לא בבית ולא בחצר.

היה יהודי מטהרן שאשתו הייתה עקרה ל"ע. היא ביקרה אצל כל המומחים שבפרס, בארה"ב ובארץ ישראל, אך הם לא הצליחו לעזור. לאותו איש היה קרוב משפחה במושב בית נחמיה, מקום מגוריו של רבינו. אותו אדם הציע לקרובו שיקבל ברכה מרבינו לפני חזרתו לפרס. הוא בא לפניו וסיפר ביאוש את מסכת חייו. רבינו שאל אותו אם הוא מתפלל שלוש פעמים ביום ומניח תפילין. האיש ענה בשלילה. רבינו שאל אם הוא שומר שבת והאיש אמר שכן, אבל לא כמו שצריך. רבינו אמר שהוא מבטיח לו שאשתו תלד בתנאי שיתן לו תקיעת כף והבטחה שישמור שבת כהלכתה ויניח תפילין בכל יום. כך היה. היהודי נתן תקיעת כף וחזר לפרס. לאחר שנה שלח מכתב בו חבילת סוכריות ובישר שנולד לו בן וקרא את שמו 'משה'.

**אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה שהוא צילם או שקיבל
ממישהו ששהוא צילם ונתן לו את זכויות יוצרים להשתמש
בה ולא הוריד אותה מאתר באינטרנט, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com**

**למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com**

**כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com**

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
רפואת יהודה אריה בן רחל ברכה- רפואת הנפש ורפואת הגוף
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים, נחת מכל יוצאי חלציו וכן בחינוך הילדים